

REKOMENDACJE POLSKIEGO ZWIĄZKU PIŁKI NOŻNEJ (PZPN) DOTYCZĄCE BEZPIECZEŃSTWA DZIECI

Spis treści

I.	WSTĘP. PODSTAWY PRAWNE OCHRONY	3
1.	WPROWADZENIE	3
2.	DEFINICJE	4
3.	FORMY NADUŻYĆ	5
4.	PODSTAWY PRAWNE	10
5.	FORMULARZE: UPOWAŻNIENIA I ZGODY RODZICÓW/OPIEKUNÓW PRAWNYCH	12
II.	ORGANIZACJA PROCESU OCHRONY PRAW DZIECI I ZAPOBIEGANIE NARUSZENIOM	15
6.	POLITYKA OCHRONNA	15
7.	BEZPIECZNA REKRUTACJA KADR	18
8.	OCENA RYZYKA	26
III.	PODNOSENIE ŚWIADOMOŚCI	26
9.	KODEKSY POSTĘPOWANIA	26
10.	ZASADY ZWIĄZANE Z BEZPIECZEŃSTWEM DZIECI PODCZAS AKTYWNOŚCI SPORTOWYCH LUB OBOZÓW PIŁKARSKICH, W TYM Z ZAPEWNIENIEM NOCLEGU	28
11.	BEZPIECZEŃSTWO ONLINE	31
12.	SZKOLENIA I EDUKACJA. ZWIĘKSZANIE ŚWIADOMOŚCI	33
IV.	WSPÓŁDZIAŁANIE Z INSTYTUCJAMI I ORGANAMI	34
13.	ZASADY OGÓLNE WSPÓŁPRACY Z WŁAŚCIWYMI ORGANAMI I INSTYTUCJAMI	34
14.	ZGŁASZANIE NARUSZEŃ I DZIAŁANIA NASTĘPCZE	36
V.	MIERZENIE SUKCESU W OCHRONIE	40
15.	FORMULARZ POSTĘPÓW	41
16.	MONITOROWANIE	42
VI.	ZAŁĄCZNIKI DO REKOMENDACJI PZPN DOTYCZĄCYCH BEZPIECZEŃSTWA DZIECI	44
	ZAŁĄCZNIK A. DEFINICJE	44
	ZAŁĄCZNIK B. PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA REKOMENDACJI PZPN DOTYCZĄCYCH BEZPIECZEŃSTWA DZIECI	48
	ZAŁĄCZNIK NR 1. ZGODY RODZICÓW/OPIEKUNÓW PRAWNYCH NA PRZETWARZANIA DANYCH DZIECKA/PODOPIECZNEGO	56
	ZAŁĄCZNIK NR 2. UPOWAŻNIENIE DO PRZETWARZANIA DANYCH OSOBOWYCH	60

ZAŁĄCZNIK NR 3. ZGODY RODZICÓW/OPIEKUNÓW PRAWNYCH DOTYCZĄCE ZDROWIA DZIECKA/ PODOPIECZNEGO	61
ZAŁĄCZNIK NR 3a. ZGODA NA PODEJMOWANIE DECYZJI ZWIĄZANYCH Z HOSPITALIZACJĄ ORAZ ZABIEGAMI OPERACYJNYMI W PRZYPADKU PROBLEMÓW ZDROWOTNYCH DZIECKA	62
ZAŁĄCZNIK NR 3b. ZGODA NA POBRANIE KRWI DZIECKA.....	63
ZAŁĄCZNIK NR 3c. ZGODA NA BADANIA DOTYCZĄCE ZDOLNOŚCI DO UPRAWIANIA PIŁKI NOŻNEJ PRZEZ DZIECI I MŁODZIEŻ	64
ZAŁĄCZNIK NR 3d. ZGODA NA SPRAWOWANIE OPIEKI MEDYCZNEJ W RAMACH UCZESTNICTWA W PROCESIE TRENINGOWYM	65
ZAŁĄCZNIK NR 3e. ZGODA DOTYCZĄCA PRZETWARZANIA DANYCH OSOBOWYCH ZAWIERAJĄCYCH DANE O STANIE ZDROWIA DZIECKA	66
ZAŁĄCZNIK NR 4. KLAUZULA INFORMACYJNA DOTYCZĄCA PRZETWARZANIA DANYCH OSOBOWYCH	67
ZAŁĄCZNIK NR 5. FORMULARZ SAMOOCENY KANDYDATA DO PRACY Z DZIEĆMI	70
ZAŁĄCZNIK NR 6. PRZYKŁADOWE PYTANIA NA ROZMOWY KWALIFIKACYJNE	73
ZAŁĄCZNIK NR 7. OŚWIADCZENIE OSOBY PRACUJĄCEJ Z DZIEĆMI.....	74
ZAŁĄCZNIK NR 8. KODEKS POSTĘPOWANIA DLA TRENERÓW, OPIEKUNÓW, WOLONTARIUSZY I INNÝCH OSÓB PRACUJĄCYCH Z DZIEĆMI	76
ZAŁĄCZNIK NR 9. KODEKS POSTĘPOWANIA DLA RODZICÓW/OPIEKUNÓW PRAWNYCH	78
ZAŁĄCZNIK NR 10. KODEKS POSTĘPOWANIA DLA OPIEKUNÓW PODCZAS WYJAZDÓW LUB OBOZÓW	79
ZAŁĄCZNIK NR 11. KODEKS POSTĘPOWANIA DLA DZIECI	80
ZAŁĄCZNIK NR 12. ZASADY KORZYSTANIA Z SZATNI I ŁAZIENEK: PRYWATNOŚĆ, BEZPIECZEŃSTWO	81
ZAŁĄCZNIK NR 13. OGÓLNE ZASADY BEZPIECZEŃSTWA ONLINE.....	82
ZAŁĄCZNIK NR 14. ZASADY WSPÓŁPRACY Z MEDIAMI	83
ZAŁĄCZNIK NR 15. FORMULARZ ZGŁOSZENIA INCYDENTU W ZWIĄZKU Z BEZPIECZEŃSTWEM DZIECI (NADUŻYCIE WOBEC DZIECKA).....	84
ZAŁĄCZNIK NR 16. FORMULARZ PRZYJĘCIA ZGŁOSZENIA I PLAN DZIAŁAŃ NASTĘPCZYCH.....	87
ZAŁĄCZNIK NR 17. FORMULARZ POSTĘPÓW W OCHRONIE BEZPIECZEŃSTWA DZIECI	89

REKOMENDACJE POLSKIEGO ZWIĄZKU PIŁKI NOŻNEJ (PZPN) DOTYCZĄCE BEZPIECZEŃSTWA DZIECI

I. WSTĘP. PODSTAWY PRAWNE OCHRONY

1. WPROWADZENIE

Na PZPN spoczywa szczególna rola, polegająca na tym, aby prawa dziecka w piłce nożnej były znane i przestrzegane. PZPN od początku powstania sukcesywnie wdraża i rozwija strategię wspierania rozwoju dzieci i młodzieży w sporcie. Dzieci nie są w pełni dojrzałe i na tyle świadome, by same mogły o siebie zadbać, przez co należy im się szczególna opieka i ochrona. PZPN dokłada wszelkich starań, aby polska piłka nożna była bezpiecznym, przyjaznym środowiskiem dla wszystkich niezależnie od płci, wieku, pochodzenia etnicznego i podłoża społecznego, religii, poziomu sprawności i umiejętności sportowych. Wskazane cele nabierają większego znaczenia w odniesieniu do dzieci, które powinny być poddane szczególnej ochronie z uwagi na ryzyko stosowanych wobec nich nadużyć. Mając na uwadze, że tysiące dzieci i młodzieży regularnie trenuje piłkę nożną i ogląda rozgrywki piłkarskie, konieczne jest wzmocnienie ochrony dzieci w sporcie, w szczególności w piłce nożnej. Zamiarem PZPN jest zapewnienie dziewczynkom i chłopcom na każdym poziomie zaawansowania, bezpiecznego udziału we wszelkiego rodzaju aktywnościach piłkarskich, takich jak treningi, mecze, rozgrywki piłkarskie oraz wszelkiego rodzaju wyjazdy sportowe, obozy i zgrupowania.

W tym celu PZPN opracował Rekomendacje dotyczące Bezpieczeństwa Dzieci, które obejmują dokumenty zawierające nie tylko kodeksy dobrych praktyk, ale również narzędzia do wykrywania zagrożeń dla bezpieczeństwa dzieci w sporcie i obniżenia ryzyka ich wystąpienia, a także wskazuje środki i procedury, które umożliwiają reakcję na incydent.

Rekomendacje PZPN dotyczące Bezpieczeństwa Dzieci opracowane zostały w oparciu o przepisy prawa obowiązującego, regulacje wewnętrzne i własne praktyki oraz wytyczne UEFA i FIFA. Wprowadzają zarówno wzorzec zasad postępowania, jak i odzwierciedlają podejście praktyczne, co jest rezultatem konsultacji trenerów, nauczycieli, sędziów piłkarskich, osób prowadzących szkoły piłkarskie, którzy będąc najbliższą dziecku, dysponują nieocenionym doświadczeniem.

Rekomendacje PZPN dotyczące Bezpieczeństwa Dzieci stanowią istotny instrument pozwalający na identyfikację ryzyk, zapobieganie im lub ograniczanie wystąpienia naruszeń.

Dokument ten opierając się na środkach, takich jak ocena ryzyka, formularze samooceny, procedury reakcji na naruszenia i zgłaszanie naruszeń, tworzy zestaw narzędzi zapewniający odpowiednią reakcję na każdy incydent.

PZPN obejmuje patronatem lub certyfikacją podmioty zrzeszające dzieci trenujące piłkę nożną, wprowadza dobre praktyki organizacji treningów, procedury zapewniające bezpieczeństwo dzieci, które stanowią wzorzec dla klubów, oraz innych podmiotów i organizatorów rozgrywek piłkarskich dla dzieci i młodzieży.

Celem PZPN jest opracowanie uniwersalnych zasad, procedur i narzędzi, które pomogą w implementacji niniejszych Rekomendacjach dotyczących Bezpieczeństwa Dzieci każdej organizacji, której powierzona została misja rozwoju umiejętności dzieci z zakresu piłki nożnej i zaleca ich stosowanie.

2. DEFINICJE

Na użytek niniejszych Rekomendacji zastosowanie mają definicje szczegółowo przedstawione w załączniku A do niniejszego dokumentu. Obejmują one definicje następujących wyrażeń:

1. PZPN;
2. RBD PZPN;
3. podmiot piłkarski;
4. dziecko;
5. trener;
6. zawodnik;
7. opiekun;
8. nauczyciel;
9. rodzic;
10. wolontariusz;
11. sport;
12. dane osobowe;
13. ochrona danych osobowych;
14. nadużycie wobec dziecka;
15. ochrona dzieci;
16. stereotyp;
17. uprzedzenie;
18. dyskryminacja;
19. przemoc fizyczna;

20. zaniedbanie;
21. przemoc seksualna lub wykorzystywanie seksualne;
22. przemoc emocjonalna;
23. Rejestr Sprawców Przestępstw na tle seksualnym lub RSPTS;
24. bezpieczna rekrutacja kadr;
25. kodeks postępowania;
26. bezpieczeństwo online;
27. podnoszenie świadomości;
28. system ochrony dziecka;
29. punkt centralny w zakresie ochrony dzieci;
30. podmioty związane z ochroną dzieci;
31. formularz postępów;
32. wizyta monitorująca.

3. FORMY NADUŻYĆ

3.1. Rodzaje nadużyć

3.1.1. Przemoc fizyczna

Przemoc fizyczna jest często najłatwiej rozpoznawalną formą. Może przejawiać się m.in. w uderzeniu, potrząsaniu, szczypaniu, gryzieniu, podduszaniu lub innym działaniu, które powoduje obrażenia fizyczne, pozostawia ślady lub powoduje ból.

Przykłady w piłce nożnej:

- 1) uderzanie dziecka przez trenera, ponieważ nie słucha, przeszkadza w treningu;
- 2) popychanie;
- 3) zachęcanie dzieci do agresywnej zabawy, bez względu na ryzyko zranienia siebie lub innych osób.

3.1.2. Wykorzystywanie seksualne

Wykorzystywanie seksualne to każdy rodzaj kontaktu seksualnego między osobą dorosłą, a małoletnią, tj. młodszą niż 18 lat, między znacznie starszym dzieckiem, a młodszym dzieckiem. Niedopuszczalne jest także robienie nieprzyzwoitych zdjęć dzieci, angażowanie dzieci w oglądanie takich zdjęć lub czynności seksualnych oraz zachęcanie dzieci do zachowywania się w sposób niewłaściwy seksualnie. Komentarze o charakterze seksualnym pod adresem innych osób są również formą wykorzystywania seksualnego. Nawet jeśli osoba

poniżej 18 roku życia wyraża zgodę na czynność seksualną, to nadal zachowanie spełnia przesłanki wykorzystywania.

Przykłady w piłce nożnej:

- 1) fotografowanie nagich lub przebierających się dzieci w szatni;
- 2) rozpoczęcie relacji seksualnej z zawodnikiem/zawodniczką;
- 3) komentowanie tego, jak jest „dobrze rozwinięta” fizycznie dziewczynka grająca w piłkę nożną;
- 4) wymaganie od dziecka kontaktu fizycznego wykraczającego poza potrzeby gry, twierdząc, że służy to dobru zawodnika/zawodniczki.

3.1.3. Przemoc emocjonalna, psychiczna lub werbalna

Przemoc emocjonalna ma miejsce, gdy osoba dorosła nieustannie krytykuje dziecko, grozi mu lub je wyklucza z pewnych aktywności, obniżając jego poczucie wartości. Trener, opiekun to osoby znaczące w życiu dziecka, będące dla niego autorytetem sportowym i wzorem zachowania. Krytyka nie jest zabroniona. Krytyka jest ważna dla nauki, rozwoju i doskonalenia dzieci. Podobnie, żarty i śmiech pomagają tworzyć więzi między ludźmi i poczucie wspólnoty. Różnica pomiędzy przemocą psychiczną, a krytyką polega na tym, iż w przemocy psychicznej wykorzystywanie emocjonalne idzie za daleko. Krytyka przestaje być motywująca, a żarty nie są śmieszne. Przemoc emocjonalna może ranić i powodować szkody, podobnie jak przemoc fizyczna.

Przykłady w piłce nożnej:

- 1) krzyczenie na dziecko i używanie języka agresywnego, ironicznego lub poniżającego w szczególności w sytuacjach niepowodzenia sportowego;
- 2) naśmiewanie się z dziecka i zachęcanie do tego innych zawodników/zawodniczek;
- 3) faworyzowanie w zespole, tak że niektóre dzieci czują się wykluczone.

3.1.4. Zaniedbanie

Zaniedbanie ma miejsce, gdy dorosły nie zapewnia wystarczającego wsparcia emocjonalnego lub umyślnie i konsekwentnie nie zwraca uwagi na dziecko. Zaniedbanie występuje również wtedy, gdy nie zapewnia się dziecku realizacji podstawowych potrzeb, np. nie otrzymuje wystarczającej ilości jedzenia, ubrania, opieki medycznej lub nadzoru.

Przykłady w piłce nożnej:

- 1) brak wiedzy opiekunów, gdzie znajdują się dzieci podczas obozów piłkarskich lub meczów wyjazdowych;

- 2) niezapewnienie napojów lub niepozwalanie dzieciom na zaspokojenie pragnienia podczas treningu w upalny dzień;
- 3) w celu dojazdu dzieci na rozgrywki, korzystanie z transportu, który nie spełnia wymogów bezpieczeństwa.

3.1.5. Prześladowanie

Chociaż znęcanie się zwykle uważa się za akt dorosłego wobec dziecka, nadużycia mogą pochodzić także od rówieśników. Przemoc dziecka wobec innego dziecka często jest nazywana prześladowaniem. Prześladowanie może przybierać różne formy. Obejmuje działania fizyczne, takie jak uderzanie, uszkodzenia lub kradzież mienia, aktywność online, takie jak obraźliwe wiadomości, komentarze, posty lub zdjęcia zamieszczane w mediach społecznościowych, akty słowne, takie jak przezywanie. Prześladowanie może być oparte na kryterium płci, pochodzenia etnicznego, seksualności, niepełnosprawności lub poziomie umiejętności sportowych.

Dorośli czasami lekceważą prześladowanie, myśląc, że przynosi mniej doniosłe skutki, ponieważ występuje między dziećmi. Jednak prześladowanie może powodować szkody. Z tego powodu ważne jest, aby tworzyć atmosferę, w której wszyscy wiedzą, że prześladowanie nie jest i nie będzie tolerowane i należy na nie reagować, gdy tylko się rozpocznie.

Inne formy nadużyć, takie jak dyskryminacja, wykorzystywanie i przemoc, znęcanie się dorosłych nad dziećmi jak i dzieci wzajemnie nad sobą, mimo pewnych odrębności, należą do głównych kategorii nadużyć.

3.2. Rozpoznawanie nadużyć

Rozpoznanie nadużycia nie zawsze jest łatwe. Czasami o nadużyciu donoszą naoczni świadkowie lub jest ono ujawniane, np. przez inne dziecko lub dorosłego. Często pojawiają się wskazówki wątpliwych zachowań. Nie wolno zaniedbywać takich doniesień lub znaków, należy je weryfikować i monitorować.

Nie należy bagatelizować znaków, które wysyła dziecko, na przykład, gdy dziecko:

- 1) ma niewyjaśnione obrażenia fizyczne, w tym siniaki i rany, takie jak oparzenia papierosem, blizny po samookaleczeniu lub ból podczas chodzenia;
- 2) cierpi na niewyjaśnione i często powracające choroby np. zaburzenia żołądkowe, trudności z jedzeniem;
- 3) nagle zmienia zachowanie lub nastrój, np. staje się agresywne, wycofane lub nieśmiałe;
- 4) unika pewnych sytuacji lub osób;

- 5) staje się bardzo skryte np. przestaje dzielić się tym, co dzieje się w jego życiu lub nagle milknie, kiedy pojawiają się dorośli;
- 6) stale mówi o sobie źle, np. że jest bezwartościowe lub bezużyteczne;
- 7) wydaje się być odizolowane lub nie integruje się z innymi w zespole;
- 8) mówi, że ono lub jego koledzy z drużyny są wykorzystywani lub krzywdzeni.

Nie należy bagatelizować znaków w zachowaniu dorosłych, np. trenera lub opiekuna, które to zachowania zostaną zaobserwowane lub zasłyszane, gdy trener lub opiekun:

- 1) wyróżnia jedno lub więcej dzieci, zarówno faworyzując, jak i karząc;
- 2) dąży do osiągnięcia wyniku, nie zważając na to, czy dziecko jest szczęśliwe i ma dobre samopoczucie;
- 3) wyraża się negatywnie i krytycznie wobec dziecka;
- 4) używa nieodpowiedniego języka, np. omawia wygląd fizyczny dziewcząt w sposób seksualny;
- 5) używa wulgaryzmów w obecności dzieci;
- 6) nie przejmuje się dziećmi, tym, co robią lub gdzie przebywają;
- 7) nie postępuje zgodnie z wytycznymi i kodeksami postępowania, m.in. kodeksem dla trenerów, opiekunów, wolontariuszy i innych osób pracujących z dziećmi, stanowiącymi integralną część Rekomendacji PZPN dotyczących Bezpieczeństwa Dzieci.

3.3. Nadużycia w piłce nożnej

Samo wyodrębnienie form nadużyć nie pozwoli w pełni na identyfikację ryzyka naruszenia bezpieczeństwa dzieci. Konieczne jest przedstawienie okoliczności, w których podczas zajęć piłki nożnej może dojść do naruszeń, wyjaśnienie, jak takie naruszenia mogą wyglądać w poszczególnych sytuacjach, aby prawidłowo zlokalizować źródło zagrożenia.

3.3.1. Kontuzje

Niemal każdy sport wiąże się z pewnym ryzykiem kontuzji. Natomiast presja wywierana na dziecku może przyczynić się do wystąpienia uszkodzeń lub ich rozległości, gdy wykonuje to, co nie jest rozsądne lub właściwe ze względu na wiek i umiejętności. Także zachęcanie dzieci do gry w przypadku kontuzji jest zachowaniem, które nie powinno być akceptowane przez trenerów i środowisko piłkarskie.

3.3.2. Nacisk na wygraną

Wygrywanie jest ważną częścią piłki nożnej. Jednak wywieranie presji w celu osiągnięcia korzystnych wyników za wszelką cenę, może wywoływać szkody zarówno psychiczne, jak i fizyczne. Czasami presja osiągnięcia wyników pochodzi od dorosłych, ale może mieć źródło

w ambicjach dziecka lub jego rówieśników. W przypadku dzieci, wydajność nigdy nie powinna odbywać się kosztem przyjemności i rozwoju.

3.3.3. Kontakty fizyczne

Niektóre okoliczności, takie jak przebieranie się w szatniach, kąpiel po treningu lub meczu, bliski kontakt podczas zabiegów fizjoterapeutycznych, zwiększają ryzyko wystąpienia naruszeń. Takie warunki mogą stworzyć możliwości osobom, które chcą seksualnie wykorzystać dziecko. Należy wyważyć poszanowanie prywatności dzieci oraz ich bezpieczeństwo. Jeżeli konieczna jest indywidualna opieka fizjoterapeuty, wskazana jest obecność drugiej osoby dorosłej, np. lekarza, innego członka sztabu medycznego, członka sztabu trenerskiego. W takich sytuacjach dorosły nigdy nie powinien zostawać sam z dzieckiem ani nawet sam w obecności innego dziecka, ponieważ dzieciom zdarza się konfabulować lub źle ocenić sytuację. Wszelkie zabiegi fizjoterapeutyczne powinny odbywać się w otwartym pomieszczeniu.

3.3.4. Mecze wyjazdowe, obozy piłkarskie lub inne aktywności z dala od domu z zapewnieniem noclegu

Wyjazdy z zapewnieniem noclegu np. mecze wyjazdowe lub obozy treningowe, mogą zapewnić możliwości tym, którzy chcą wyrządzić krzywdę seksualną dzieciom. Zawsze musi być wystarczająco dużo dorosłych, aby zapewnić odpowiedni nadzór. Przy pracy z dziećmi zawsze powinny być obecne co najmniej dwie osoby dorosłe, aby uniknąć zaginięcia lub pozostawienia dzieci w niebezpiecznych sytuacjach. Innym czynnikiem, który należy wziąć pod uwagę, jest to, czy środki transportu są bezpieczne, a miejsce noclegu położone w bezpiecznej okolicy.

3.3.5. Bliskie relacje

Relacje między dzieckiem, a jego trenerem, koordynatorem, opiekunem lub innymi osobami z klubu, takimi jak fizjoterapeuci, są ważne i mogą być korzystne. Wiele dzieci rozwija bliskie i pełne zaufania relacje, szczególnie ze swoim trenerem, który odgrywać może znaczącą rolę w ich życiu, zwłaszcza jeśli nie mają dobrych kontaktów z innymi dorosłymi.

Jednak te bliskie relacje mogą również być przyczyną wyrządzenia dzieciom krzywdy. Dziecko może chcieć spełnić zalecenia lub życzenia dorosłego. Dziecko może obawiać się sprzeciwu wobec dorosłego, która jest osobą zaufania i władzy o niekwestionowanym do tej pory autorytecie. Dbanie o bezpieczeństwo dzieci w piłce nożnej oznacza, że wszyscy powinni być zaangażowani – dzieci, trenerzy, opiekunowie i rodzice, oraz ważne jest to, aby wszyscy zostali objęci tymi samymi standardami zachowania i postępowania.

3.3.6. Dynamika wewnątrz zespołu

Bycie częścią zespołu, klubu, drużyny, szkółki piłkarskiej i związane z tym poczuciem przynależności może być bardzo korzystne dla poczucia własnej wartości przez dzieci. „Duch” zespołu ma kluczowe znaczenie dla uczenia się dziecka. Atmosfera jest tworzona przez zawodników, ale trener ma na nią duży wpływ. Na przykład, jeśli trener swoim zachowaniem pokazuje, że wszystkich należy szanować, a szykanowanie nie jest tolerowane, atmosfera zespołu jest znacznie bardziej przyjazna i pozytywna. I odwrotnie, jeśli trener pokaże, że ceni sobie bardziej wygraną niż poziom gry i zachowania piłkarzy, zawodnicy mogą zacząć się obwiniać, a także wyłączać z gry dzieci, które ich zdaniem zawodzą, nie osiągając wymaganych rezultatów sportowych.

Atmosfera wewnątrz zespołu może wzbudzać poczucie u dzieci, że nie pasują do zespołu, być może z powodu ich pochodzenia lub innych cech je wyróżniających.

Hierarchia w zespole/drużynie powstaje, gdy starsze lub silniejsze dzieci będą miały wpływ na inne. Może to przynosić pozytywne skutki, gdy starsi zawodnicy są wzorcami dobrych zachowań, ale także prowadzić do negatywnych konsekwencji, w przypadku gdy dzieci będą tolerować prześladowanie, aby zyskać akceptację starszych kolegów z zespołu.

4. PODSTAWY PRAWNE

Ochrona praw dzieci jest szczególnym przedmiotem zainteresowania nie tylko prawa na poziomie krajowym, ale przede wszystkim międzynarodowym, w tym unijnym. Zasady zawarte w regulacjach prawnych odwołują się do wolności osobistej dzieci, ich dóbr osobistych. Także przepisy wewnątrzwiązkowe PZPN, wskazują na zasadę szczególnej ochrony dzieci i młodzieży, integralności fizycznej i psychicznej zawodników. Odnośnie wszystkich aktywności z udziałem dzieci szczególnie istotna jest ich ochrona przed dyskryminacją, realizacja prawa do rozwoju i kierowanie się w podejmowanych działaniach interesem dziecka. Przepisy prawa regulujące kwestie związane z ochroną dzieci dzielimy na:

4.1. Prawo międzynarodowe

- 4.1.1. Konwencja o prawach dziecka ONZ
- 4.1.2. Europejska Karta Społeczna
- 4.1.3. Konwencja Rady Europy.

4.2. Prawo Unii Europejskie

- 4.2.1. Karta Praw Podstawowych Unii Europejskiej
- 4.2.2. Biała Księga na temat sportu
- 4.2.3. Konkluzje Rady (UE)

4.2.4. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 (RODO)

4.3. Prawo krajowe

4.3.1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej i polskie ustawodawstwo, a także ratyfikowane umowy międzynarodowe

4.3.2. Ustawa o Rzeczniku Praw Dziecka

4.3.3. Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz ustawa o systemie oświaty

4.3.4. Ustawa o sporcie

4.3.5. Kodeks karny oraz ustawa o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym

4.3.6. inne ustawy w tym ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii

4.4. Wewnętrzne przepisy związkowe PZPN

4.4.1. Statut PZPN

4.4.2. Uchwała PZPN XII/195 z dnia 6 grudnia 2019 roku w sprawie stosowania przez PZPN postanowień ustawy z dnia 13 maja 2016 roku o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym

4.4.3. Uchwała w sprawie licencji trenerskich

4.4.4. Uchwała w sprawie organizacji kursów kształcenia trenerów piłki nożnej zgodnie z wymogami konwencji trenerskiej UEFA oraz Karty Grassroots UEFA

Szczegółowy opis podstaw prawnych znajduje się w załączniku B.

4.5. Wybrane organizacje zajmujące się przeciwdziałaniem dyskryminacji:

- 1) Amnesty International Polska
www.amnesty.org.pl;
- 2) Helsińska Fundacja Praw Człowieka
www.hfhr.pl;
- 3) Polskie Towarzystwo Prawa Antydyskryminacyjnego
www.ptpa.org.pl;
- 4) Stowarzyszenie Interwencji Prawnej
www.interwencjaprawna.pl.
- 5) Towarzystwo Edukacji Antydyskryminacyjnej
www.tea.org.pl.

5. FORMULARZE: UPOWAŻNIENIA I ZGODY RODZICÓW/OPIEKUNÓW PRAWNYCH

Uczestnictwo dzieci w sporcie piłki nożnej w formie treningów, rywalizacji sportowej, zawodów, turniejów, obozów sportowych itp. wymaga każdorazowej zgody rodziców/opiekunów prawnych, w tym na przetwarzanie ich danych osobowych, oraz danych rodziców/opiekunów prawnych. To, czym jest **przetwarzanie danych osobowych**, można najlepiej zrozumieć z perspektywy procesu ich przetwarzania. Na proces składa się wszystko, co dzieje się z danymi osobowymi w jednym konkretnym celu, od momentu ich pozyskania, do usunięcia lub przekazania w innych celach.

Rekomendacje PZPN dotyczące Bezpieczeństwa Dzieci zawierają katalog dokumentów, które opracowane zostały w oparciu o aktualne przepisy prawa, w szczególności ochrony danych osobowych i zadedykowane podmiotom piłkarskim będącym członkami statutowymi PZPN. Dokumentacja stanowi załączniki, obejmujące wzory: wyrażania zgody rodziców/opiekunów prawnych, wypełniania obowiązku informacyjnego przez Administratora, nadawania stosownych upoważnień oraz odbierania oświadczeń od osób pracujących z dziećmi. Wypracowane zostały niezbędne elementy okazania zgody, a są nimi: dobrowolność, konkretność, świadomość i jednoznaczność.

5.1. Zgody rodziców/opiekunów prawnych na przetwarzanie danych osobowych dzieci/podopiecznych (załącznik nr 1).

- 1) Przed przystąpieniem dziecka do treningów, zawodów, meczów, rozgrywek, obozu piłkarskiego rodzice/opiekuni prawni powinni wyrazić zgodę na udział ich dziecka/podopiecznego w wyżej wymienionych aktywnościach i podać wszystkie niezbędne dane dziecka/podopiecznego, aby ustalenie jego tożsamości było możliwe;
- 2) zgodę powinno wyrazić dwoje rodziców/opiekunów prawnych. W przypadku niemożności uzyskania zgody obojga rodziców/opiekunów prawnych, zgodę wyraża jeden z rodziców/opiekunów prawnych, składając odpowiednie oświadczenie;
- 3) dodatkowa zgoda wymagana jest w przypadku udziału dziecka/podopiecznego w aktywnościach poza siedzibą podmiotu organizującego aktywność dzieci. Dotyczy to m.in. rozgrywek wyjazdowych, wycieczek, obozów piłkarskich, wypoczynku związanego z przemieszczaniem się dziecka lub zapewnieniem noclegu;
- 4) w związku z udziałem dziecka/podopiecznego w formach aktywności wyżej wymienionych, konieczne jest także uzyskanie zgody rodziców/opiekunów prawnych na przetwarzanie danych osobowych ich samych;
- 5) zgody wymaga rejestrowanie wizerunku dziecka podczas aktywności sportowej w ramach rozgrywek i innych form bezpłatnego wykorzystania tego wizerunku na

potrzeby podmiotu organizującego aktywności dzieci oraz inne czynności związane z przetwarzaniem wizerunku dziecka.

5.2. Upoważnienie do przetwarzania danych osobowych (załącznik nr 2).

Nadawanie upoważnień do przetwarzania danych osobowych to jedno z najważniejszych obowiązków administratora. Upoważnianie do przetwarzania danych zapewnia rozliczalność danych osobowych, poprzez kontrolę nad tym, kto i w jakim zakresie jest uprawniony do dostępu do danych. Upoważnienie stanowi potwierdzenie, że użytkownik otrzymał stosowne uprawnienie do przetwarzania danych od administratora. Zgodnie z art. 29 RODO przetwarzanie danych musi odbywać się tylko i wyłącznie na wyraźne polecenie administratora, i dzięki temu iż administrator nadaje w wersji elektronicznej lub papierowej takie upoważnienie, może wykazać on przed organem nadzorczym, że takie polecenie w zakresie przetwarzania danych zostało faktycznie wydane.

Wg tego wzoru upoważnienie można nadać trenerowi, opiekunowi, organizatorowi aktywności z dziećmi, wolontariuszowi, pracownikowi medycznemu, w związku z zakresem wykonywanych przez nich obowiązków do przetwarzania danych osobowych dzieci. Upoważnienie podpisuje osoba będąca administratorem danych osobowych tj. najczęściej klub, związek piłkarski, podmiot piłkarski, organizator wycieczek i obozów piłkarskich, oraz innych aktywności sportowych dla dzieci. Osoby, którym nadano upoważnienia związane są poleceniami wydanymi przez administratora w ramach sprawowanej funkcji oraz zobowiązane do przestrzegania przepisów dotyczących ochrony danych osobowych, jak również wprowadzonych i wdrożonych do stosowania przez administratora obowiązującej w organizacji dokumentacji ochrony danych osobowych, w tym zasad przetwarzania danych osobowych przez użytkownika końcowego.

5.3. Zgody rodziców/opiekunów prawnych dotyczące zdrowia dziecka/podopiecznego (załącznik nr 3).

Klub piłkarski, podmiot piłkarski i inni zobowiązani są także do uzyskania stosownych zgód rodziców/opiekunów prawnych dziecka/podopiecznego dotyczących ich zdrowia, w tym zgodę na:

- 1) podejmowanie decyzji związanych z hospitalizacją oraz zabiegami operacyjnymi w przypadku problemów zdrowotnych dziecka (załącznik nr 3a);
- 2) pobranie krwi dziecka (załącznik nr 3b);
- 3) badania dotyczące zdolności do uprawiania piłki nożnej przez dzieci i młodzież (załącznik nr 3c);
- 4) sprawowanie opieki medycznej w ramach uczestnictwa w procesie treningowym (załącznik nr 3d);

- 5) przetwarzanie danych osobowych zawierających dane o stanie zdrowia dziecka (załącznik nr 3e).

W przypadku dziecka, który nie ukończyło 16. roku życia, formularz wypełniają jego rodzice/opiekunowie prawni. W przypadku niemożności uzyskania zgody obojga rodziców/opiekunów prawnych, wypełnia jeden z rodziców/opiekunów prawnych, składając stosowane oświadczenie.

5.4. Klauzula informacyjna dotycząca przetwarzania danych osobowych (załącznik nr 4)

Administrator musi realizować prawa osób, których dane przetwarza, jest to jeden z głównych obowiązków nałożonych na administratorów danych osobowych przez przepisy RODO. Osoby, których dane dotyczą mają prawo do uzyskania informacji na temat przetwarzania ich danych osobowych przez administratora, ponadto muszą być one poinformowane o fakcie prowadzenia operacji przetwarzania na jej danych osobowych, i o celach takiego przetwarzania. Administrator powinien również podać wszelkie inne informacje niezbędne do zapewnienia rzetelności i przejrzystości przetwarzania, uwzględniając konkretne okoliczności i kontekst przetwarzania danych osobowych. Przepisy nakazują spełnianie obowiązku informacyjnego w dwóch sytuacjach. Po pierwsze w momencie, gdy dane zbierane są bezpośrednio od osoby, której one dotyczą, po drugie w przypadku gromadzenia danych ze źródeł pośrednich, tj. nie od osoby, której one dotyczą.

RODO wskazuje, że każdy administrator danych osobowych powinien spełnić obowiązek informacyjny. Celem przekazania wymaganych informacji osobie jest uświadomienie jej, kto i w jaki sposób będzie przetwarzał udostępnione przez nią dane.

Klauzula informacyjna dotycząca przetwarzania danych osobowych powinna być dostępna w siedzibie administratora, na jego stronie internetowej, w dokumentacji papierowej i umowach, oraz we wszelkich procesach związanych z pierwszym kontaktem z osobą, które dane administrator zbiera. Powinna ona zawierać informacje dotyczące administrowania danymi osobowymi dziecka/podopiecznego lub jego rodziców/opiekunów prawnych w związku z ich udziałem w aktywnościach, których jest organizatorem.

II. ORGANIZACJA PROCESU OCHRONY PRAW DZIECI I ZAPOBIEGANIE NARUSZENIOM

6. POLITYKA OCHRONNA

Niniejsze Rekomendacje PZPN dotyczące Bezpieczeństwa Dzieci stanowią uniwersalny zbiór zasad, narzędzi i procedur postępowania w celu ograniczenia nadużyć wobec dzieci, a w przypadku ich wystąpienia – powzięcia odpowiednich środków. Mimo iż dokument ten odwołuje się do wielu aspektów, nie sposób wymienić wszystkie okoliczności, które wymagają uwrażliwienia trenerów i opiekunów na bezpieczeństwo dziecka. Z tego powodu, przy podejmowaniu decyzji w każdej sytuacji z udziałem dziecka, która w niniejszym dokumencie nie została opisana, dobro dziecka powinno stanowić decydujące kryterium oceny.

Zasada dobra dziecka oznacza, że wszystkie decyzje i działania muszą być podejmowane z uwzględnieniem szeroko pojętego interesu dziecka.

Dobro dziecka stanowi podstawę wszystkich regulacji prawnych. W Konwencji o prawach dziecka przyjętej przez Zgromadzenie ONZ dnia 20.11.1989 r., w jej art. 3 i 21, uznano dobro dziecka jako wykładnię dla norm Konwencji i prawa krajowego, a także każdej decyzji w sprawach dziecka. Interes dziecka powinien być nadrzędny, wymagający priorytetowego traktowania w porównaniu z interesem innych osób fizycznych i prawnych.

Ochrona dzieci i konieczność zabezpieczenia ich interesów wynika ze specyficznego charakteru praw dziecka, których realizacja zależy w dużej mierze od dorosłych. Dzieci należą do grupy osób szczególnie wrażliwych, które same nie mogą zadbać o swoje interesy. Na dobro dziecka jako wartość nadrzędną składają się opieka, troska i ochrona.

Pod pojęciem interesu dziecka należy rozumieć zespół wartości koniecznych do rozwoju fizycznego i emocjonalnego dziecka, intelektualnego i moralnego, należytego przygotowania go do życia w społeczeństwie. Należy podkreślić, że dzieci korzystają z niezbywalnych praw, takich jak prawo do szacunku i ochrony godności osobistej.

Ochrona dzieci w piłce nożnej jest warunkiem koniecznym, by dzieci czerpały przyjemność ze sportu jako hobby i dorastały jako sportowcy. Kultywowanie aktywnego stylu życia u dzieci z jednoczesnym zapewnieniem bezpieczeństwa i ochrony ich praw przyniesie wymierne rezultaty sportowe i społeczne.

6.1. Osoby odpowiedzialne za bezpieczeństwo dzieci

Jak pokazało doświadczenie trenerów zaangażowanych w programy dedykowane dzieciom i młodzieży, np. Akademia Młodych Orłów, otoczenie młodych zawodników opieką, dbałość o ich bezpieczeństwo, rozwój merytoryczny i emocjonalny stanowią podstawę do zrozumienia

ich potrzeb i kształtowania gry na przyszłość. Piłka nożna powinna tworzyć bezpieczne, pozytywne i przyjemne doświadczenie dla najmłodszych uczestników. Piłka nożna wśród dzieci i młodzieży jest jednocześnie podstawowym kluczem do sukcesu polskiej piłki zawodowej. Im większe zaangażowanie młodych zawodników, tym większe szanse na wyselekcjonowanie najbardziej utalentowanych gwiazd futbolu. Oczywiście nie wszyscy osiągną poziom zawodowy i nie uczynią z gry w piłkę nożną swojego zawodu. Jednak są potencjalnymi przyszłymi kibicami piłkarskimi, sędziami, działaczami, stanowiąc całe tło piłki nożnej.

Za bezpieczeństwo dzieci podczas rozgrywek amatorskich oraz wszelkiego rodzaju aktywności związanych z piłką nożną odpowiadają osoby na poziomie związkowym, a także lokalnie – trenerzy, opiekunowie, rodzice, służba medyczna, a nawet takie osoby jak kierowcy autokarów wożących dzieci na mecze wyjazdowe lub organizatorzy obozów piłkarskich.

6.2. Struktura związkowa

W Statucie PZPN, Związek zobowiązuje się do podejmowania działań mających na celu eliminowanie niedozwolonych metod i praktyk oraz nadużyć, a także do promowania i umacniania dobrych praktyk na szczeblu krajowym oraz inspirowanie innych członków Związku do przyjęcia zasad dobrego zarządzania.

Polski Związek Piłki Nożnej, jako organizator szkolenia i współzawodnictwa sportowego dla dzieci i młodzieży, respektuje przepisy ustawy z dnia 13 maja 2016 roku o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym. W celu opracowania zasad i procedur korzystania z rejestru przestępstwa na tle seksualnym (RPS), powołano administratora systemów RSPTS i koordynatora projektu wdrożenia omawianych zasad do PZPN.

6.3. Struktura PZPN

- 1) Prezes PZPN;
- 2) wiceprezes ds. piłkarstwa amatorskiego;
- 3) przewodniczący Komisji Piłkarstwa Amatorskiego i Młodzieżowego PZPN;
- 4) członkowie zarządu;
- 5) Rzecznik Dyscyplinarny PZPN;
- 6) Administrator systemów rejestru przestępstw na tle seksualnym, koordynator projektu wdrożenia zasad do PZPN;
- 7) Rzecznik Etyki PZPN.

6.4. Struktura pozazwiązkowa. Punkty kontaktowe w zakresie ochrony dzieci

Celem powołania punktów kontaktowych w zakresie ochrony dzieci jest zapewnienie kontaktu, doradztwa, wsparcia i pomocy związkom lub klubom piłkarskim, organizatorom wyjazdów

treningowych we wdrażaniu Rekomendacji PZPN dotyczących Bezpieczeństwa Dzieci i powiązanych procedur, w tym prawidłowego reagowania na incydenty. PZPN docelowo zaleca tworzenie takich punktów kontaktowych we wszystkich strukturach podmiotów zajmujących się zawodowo i amatorsko grą w piłkę nożną. Zadaniem takiego punktu miałyby być udzielanie informacji, doradztwa, wsparcia we wdrażaniu Rekomendacji PZPN dotyczących Bezpieczeństwa Dzieci i powiązanych z nim procedur, w tym prawidłowego reagowania na incydenty związane z dziećmi.

Rola punktów w zakresie ochrony dzieci ma kluczowe znaczenie w środowisku, w którym dzieci w każdym wieku i o różnych umiejętnościach mogą bezpiecznie uczestniczyć w piłce nożnej i dobrze się bawić. Nie oznacza to jednak, że osoby wyznaczone do pełnienia funkcji w punktach kontaktowych ponoszą wyłączną odpowiedzialność za ochronę dzieci.

W zakresie ochrony dzieci istota punktu kontaktowego nie sprowadza się do wskazania odpowiedniej procedury, gdy zdarzy się incydent, ale przez większość czasu polega na służeniu wsparciem i informacją. Zalecane jest, aby każdy podmiot wyznaczył co najmniej dwie osoby, które będą osobami odpowiedzialnymi w zakresie ochrony dzieci. Dane kontaktowe punktu powinny być znane wszystkim osobom pracującym, a także rodzicom i dzieciom.

Do zadań osób wyznaczonych do pełnienia funkcji w zakresie ochrony dzieci powinny należeć takie obowiązki jak: zapewnienie pracownikom, wolontariuszom i innym osobom pracującym z dziećmi wsparcia, szkolenia z zakresu bezpieczeństwa dzieci w sporcie, prowadzenie rejestru wszelkich incydentów związanych z dziećmi, doradztwo i reprezentowanie podmiotu. Osoby odpowiedzialne za ochronę dzieci powinny posiadać odpowiednie cechy, umiejętności, wiedzę i doświadczenie.

6.4.1. Zadania punktu kontaktowego w zakresie ochrony dzieci

Do najważniejszych zadań punktu kontaktowego w zakresie ochrony dzieci należą:

- 1) działanie jako pierwszy punkt kontaktowy w zakresie ochrony dzieci i kierowanie bezpieczeństwem dzieci na danym terenie;
- 2) wskazywanie trenerom, wolontariuszom, opiekunom i innym pracującym z dziećmi jak ważne jest podnoszenie kwalifikacji z zakresu ochrony dzieci;
- 3) udostępnienie i eksponowanie Rekomendacji PZPN dotyczących Bezpieczeństwa Dzieci, tak, aby umożliwić personelowi, wolontariuszom, a także rodzicom i dzieciom oraz wszystkim zainteresowanym możliwość zapoznania się z jej zasadami;
- 4) wskazywanie na cykliczną potrzebę przeprowadzania ocen ryzyka oraz w miarę możliwości także przed każdym wydarzeniem piłkarskim, np. obozem treningowym, meczem wyjazdowym;

- 5) dbałość o to, żeby programy, praktyki i działania w piłce nożnej stale i regularnie uwzględniały środki ochrony dzieci;
- 6) współpraca z lokalnymi władzami, organami ścigania i organizacjami pozarządowymi, posiadającymi wiedzę specjalistyczną w zakresie zdrowia i opieki nad dziećmi, tak aby podjąć skuteczną reakcję w razie incydentu lub gdy potrzebne będzie dodatkowe wsparcie;
- 7) w miarę możliwości organizacyjnych, prowadzenie dokładnego rejestru wszelkich incydentów związanych z dziećmi.

6.4.2. Wymagane cechy i umiejętności osoby, która mogłaby zostać wyznaczona do działania w punkcie kontaktowym w zakresie ochrony dzieci:

- 1) wiedza i doświadczenie w zakresie bezpieczeństwa i ochrony dzieci;
- 2) chęć podjęcia szkolenia w zakresie ochrony dzieci;
- 3) szacunek i autorytet w związku, klubie czy innym podmiocie piłkarskim;
- 4) dostępność, umiejętność utrzymywania dobrego kontaktu z dorosłymi i dziećmi;
- 5) umiejętność zachowania spokoju i szybkość reagowania w przypadku incydentu, szczególnie gdy dziecko potrzebuje pomocy;
- 6) empatia, umiejętność zapewnienia, że potrzeby dzieci pozostają w centrum wszystkich działań i decyzji (podejście skoncentrowane na dziecku);
- 7) zdolność do współpracy z innymi podmiotami w celu zapewnienia, że Rekomendacje PZPN dotyczące Bezpieczeństwa Dzieci i powiązane procedury są wdrażane i realizowane, zwłaszcza gdy dochodzi do incydentu związanego z bezpieczeństwem dzieci;
- 8) zaangażowanie w wartości piłki nożnej, ochronę dzieci i poszanowanie ich praw, wraz ze zdolnością do ich obrony;
- 9) umiejętność prowadzenia szkoleń i prezentacji;
- 10) umiejętność prowadzenia rejestrów, np. szkoleń, incydentów;
- 11) zdolność do pracy w obszarze, w którym mogą pojawić się emocjonalne problemy oraz przypadki naruszeń.

7. BEZPIECZNA REKRUTACJA KADR

Źródło zagrożenia dla bezpieczeństwa dzieci może stanowić środowisko osób pracujących z dziećmi. W celu ograniczenia tego ryzyka, Rekomendacje PZPN dotyczące Bezpieczeństwa Dzieci opisują ścieżkę rekrutacji osób zajmujących się aktywnością dzieci, w tym trenerów,

koordynatorów, opiekunów, wolontariuszy. Ponadto, rekomendują opracowane narzędzia do rekrutacji kadr, takie jak: szablon formularza samooceny, które pozwolą na weryfikację predyspozycji kandydatów aplikujących na dane stanowisko, możliwe etapy rekrutacji, konieczność zbierania określonych dokumentów i weryfikacji kandydata.

Od poziomu umiejętności i zaangażowania trenerów, opiekunów i wolontariuszy zależy jakość zajęć piłkarskich dedykowanych dzieciom. Zapewnienie, że odpowiednie osoby pracują dla związków lub klubów piłkarskich, jest kluczowym elementem tworzenia środowiska, w którym ochrona dzieci jest traktowana poważnie, a dzieci mogą się dobrze i bezpiecznie bawić oraz trenować. Podobnie, przy rekrutacji trenera, poza posiadaniem wszystkich niezbędnych kwalifikacji, powinno upewnić się, że osoba aplikująca jest odpowiednim kandydatem do pracy z dziećmi.

Uznano, że osoby wykorzystujące dzieci czasami próbują dostać się wewnątrz organizacji, w których mogą łatwo uzyskać dostęp do dzieci. Jednak, nawet jeśli dana osoba nie szuka sposobu na umyślne wyrządzenie krzywdy dzieciom, nadal może nie nadawać się do pracy z nimi z powodu braku odpowiednich predyspozycji, temperamentu lub niezbędnej cierpliwości.

Konieczne jest podjęcie kroków w celu zapewnienia, że rekrutacja – zarówno stałego personelu, jak i wolontariuszy – jest bezpieczna pod względem ochrony dzieci. Oprócz weryfikacji osób, które mogą nie nadawać się do pracy z dziećmi, oznacza to również dla tych, którzy mogą szukać okazji do wykorzystania bezpośredniego dostępu do dzieci, że organizacja jest świadoma tego ryzyka, co może zniechęcić ich do ubiegania się o stanowisko. Celem bezpieczniejszej rekrutacji kadr jest podjęcie działań, które mają na celu zmniejszenie prawdopodobieństwa zatrudnienia niewłaściwej osoby. Rekomendacje PZPN dotyczące Bezpieczeństwa Dzieci wskazują optymalną ścieżkę rekrutacji osób chcących pracować z dziećmi i proponują narzędzia realizacji takiej rekrutacji.

7.1. Ścieżka rekrutacji

Rekomendowana jest rekrutacja kandydatów na stanowiska pracy z dziećmi, która powinna obejmować 3 etapy. Pierwszy etap odnosi się do określenia wymogów stawianych kandydatom do pracy, formy ogłoszenia na stanowisko, formularza samooceny stosowanego jako formularza zgłoszeniowego oraz przeprowadzania rozmowy kwalifikacyjnej. Drugi etap polega na weryfikacji osoby przed przyjęciem do pracy, tj. opiera się na złożeniu stosowanych oświadczeń przez kandydata, przedstawieniu referencji oraz skontrolovaniu tożsamości kandydata, oraz posiadanych kwalifikacji i przeszłości karnej. Ostatni etap opiera się na weryfikacji osoby po jej przyjęciu. Istotą jest zapoznanie z kodeksem postępowania oraz Rekomendacjami PZPN dotyczącymi Bezpieczeństwa Dzieci, a także w razie skorzystania przez pracodawcę z możliwości zatrudnienia pracownika na okres próbny – ocenę

adekwatności pracownika na zajmowane stanowisko z uwzględnieniem wymogów ochrony dzieci.

7.1.1. ETAP PIERWSZY – ogłoszenie, rozmowa rekrutacyjna i formularz zgłoszeniowy samooceny.

Ogłoszenie powinno zawierać:

- 1) profil kandydata, czyli wymagane od kandydata umiejętności i doświadczenie, pozostające w związku z bezpieczeństwem dzieci;**
- 2) wyraźne wskazanie, że klub lub związek piłkarski angażuje się w ochronę dzieci.**

Już na samym początku ważne jest, aby udostępnić rekrutowanemu formularz samooceny dla osób zgłaszających się do pracy z dziećmi. Umożliwi to pokazanie trenerom, opiekunom lub wolontariuszom, czy posiadają wymagane predyspozycje.

- 3) fragment formularza samooceny kandydata do pracy z dziećmi (załącznik nr 5).**

Czy wie Pan/Pani o jakichkolwiek powodach, które mogą budzić obawy dotyczące Pana/Pani adekwatności do pracy z dziećmi?

- tak
- nie

Jeżeli tak, proszę wyjaśnić:

Czy kiedykolwiek uczestniczył/a Pan/Pani w szkoleniu w zakresie bezpieczeństwa dzieci, w szczególności dedykowanym osobom pracującym z dziećmi?

- tak
- nie

Jeżeli tak, proszę opisać:

Podczas rozmowy kwalifikacyjnej należy zadać co najmniej jedno pytanie dotyczące ochrony dzieci. Poniżej zaprezentowane są wybrane, przykładowe pytania, a szerszy katalog przykładowych pytań jest dostępny w załączniku nr 6. Jeśli kandydat nie zna zasad ochrony dzieci i kodeksu postępowania związku lub klubu, może nie odpowiedzieć na pytanie „poprawnie”. To nie jest najistotniejsze, ponieważ testowane jest podejście kandydata do bezpieczeństwa dzieci, a nie sama wiedza na ten temat.

4) Przykładowe pytania na rozmowy kwalifikacyjne (załącznik nr 6)

- 1) Jakiego Pana/Pani zdaniem są zachowania niebezpieczne lub niedopuszczalne podczas zajęć piłkarskich z udziałem dzieci?
- 2) Gdyby Pan/Pani widział/a rodzica lub członka kadry trenerskiej krzyczących na dziecko, co by Pan/Pani zrobił/a?
- 3) Proszę wyobrazić sobie, że słyszy Pan/Pani, że grupa dzieci robiła zdjęcia innym dzieciom w szatni podczas przebierania się i chce umieścić je w Internecie. Jak by Pan/Pani zareagował/a? Co by Pan/Pani zrobił/a?

7.1.2. ETAP DRUGI – weryfikacja kandydata przed przyjęciem

1) Zbieranie danych osobowych

Należy pamiętać, że zgodnie z art. 22¹ § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (k.p.), pracodawca jest uprawniony do żądania od osoby ubiegającej się o zatrudnienie podania danych osobowych obejmujących:

- 1) imię i nazwisko;
- 2) datę urodzenia;
- 3) dane kontaktowe wskazane przez taką osobę;
- 4) wykształcenie (gdy jest to niezbędne do wykonywania pracy określonego rodzaju lub na określonym stanowisku);
- 5) kwalifikacje zawodowe (gdy jest to niezbędne do wykonywania pracy określonego rodzaju lub na określonym stanowisku);
- 6) przebieg dotychczasowego zatrudnienia (gdy jest to niezbędne do wykonywania pracy określonego rodzaju lub na określonym stanowisku).

Zgodnie z art. 22¹ § 4 k.p., pracodawca żąda podania innych danych osobowych niż określone powyżej (w § 1), gdy jest to niezbędne do zrealizowania uprawnienia lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa. Dotyczy to np. adresu zamieszkania, numeru PESEL.

2) Oświadczenie o braku przeszkód oraz przedstawienie referencji

Kandydaci powinni wypełnić i podpisać oświadczenie o braku przeszkód do pracy z dziećmi i wyrażeniu zgody na dokonywanie kontroli ich pracy pod kątem bezpieczeństwa dzieci. W miarę możliwości należy weryfikować referencje przez bezpośredni kontakt mailowy lub telefoniczny.

3) Weryfikacja tożsamości

W celu uniknięcia sytuacji, w której kandydat posługuje się fałszywymi danymi.

4) Weryfikacja posiadanych kwalifikacji

Wszelkie kwalifikacje, licencje zgłoszone przez kandydata do pracy należy zweryfikować, prosząc o przedstawienie oryginałów certyfikatów lub weryfikacji numerów licencji.

5) Weryfikacja prawna

a. Krajowy Rejestr Karny

Art. 6 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 24 maja 2000 r. o Krajowym Rejestrze Karnym wskazuje, że pracodawca ma prawo do uzyskania informacji o osobach, których dane osobowe zgromadzone zostały w Rejestrze Karnym, w zakresie niezbędnym dla zatrudnienia, co do którego z przepisów ustawy wynika wymóg niekaralności, korzystania z pełni praw publicznych, a także ustalenia uprawnienia do zajmowania określonej funkcji. Zajęcia sportowe w związku lub klubie uczestniczącym we współzawodnictwie organizowanym przez PZPN mogą prowadzić wyłącznie trenerzy, którzy przedłożą zaświadczenie o niekaralności z Krajowego Rejestru Karnego. Poza trenerami i instruktorami sportu obowiązek przedłożenia zaświadczenia dotyczy także nauczycieli, opiekunów lub wychowawców na obozach dla dzieci.

b. Rejestr Sprawców Przepięstwa na Tle Seksualnym

Zgodnie z art. 21 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagroženiom przestępcstwami na tle seksualnym, w przypadku zatrudniania lub dopuszczania osób do aktywności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem małoletnich lub opieką nad nimi (np. regularne treningi piłkarskie, wyjazdy na obozy sportowe) pracodawca lub inny organizator w zakresie takiej działalności ma obowiązek sprawdzenia, czy dane zatrudnianej lub dopuszczanej osoby są zamieszczone w Rejestrze Sprawców Przepięstwa na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym i w Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15, wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze.

Polski Związek Piłki Nożnej Uchwałą Zarządu nr XII/195 z dnia 6 grudnia 2019 w sprawie stosowania przez PZPN postanowień ustawy z dnia 13 maja 2016 roku o przeciwdziałaniu zagroženiom przestępczością na tle seksualnym, powołał administratora systemów RSPTS (rejestrów sprawców przestępcstw na tle seksualnym), oraz opracował zestaw zasad i procedur korzystania z rejestru publicznego oraz rejestru z dostępem ograniczonym (rejestru pełnego),

, poprzez przyjęcie Uchwałą nr VI/91 z dnia 24 lipca 2020 roku Zarządu Polskiego Związku Piłki Nożnej Procedury uzyskania informacji z Rejestru Sprawców Przepięstw na Tle Seksualnym (RSPTS) dla PZPN i Członków Statutowych, oraz Uchwałą nr VI/92 z dnia 24 lipca 2020 roku Zarządu Polskiego Związku Piłki Nożnej Regulaminu Pracy Administratora RSPTS. Przed dopuszczeniem do pracy kandydaci powinni przedstawić zaświadczenie o niekaralności oraz powinni zostać zweryfikowani przez podmioty piłkarskie czy nie figurują w RSPTS.

7.1.3. ETAP TRZECI – weryfikacja kandydata po przyjęciu

Cały personel, w tym trenerzy, wolontariusze, pracownicy administracyjni oraz wszyscy zaangażowani w programy lub działania związane z piłką nożną dzieci powinni złożyć oświadczenie o zapoznaniu się z kodeksem postępowania oraz Rekomendacjami PZPN dotyczącymi Bezpieczeństwa Dzieci.

1) Oświadczenie osoby pracującej z dziećmi (załącznik nr 7).

Wzór oświadczenia osoby pracującej z dziećmi stanowi załącznik do Rekomendacji PZPN dotyczących Bezpieczeństwa Dzieci. Trener, opiekun, wolontariusz składa oświadczenie o zapoznaniu się z przepisami dotyczącymi bezpieczeństwa dzieci oraz ochrony danych osobowych,

w szczególności RODO. Jednocześnie zobowiązuje się zgodnie z zakresem powierzonej mu funkcji m.in. do przetwarzania danych osobowych wyłącznie w zakresie i celu przewidzianym w powierzonych przez administratora zadaniach zachowania w tajemnicy i poufności danych osobowych, zapoznania się i przestrzegania zasad zawartych w Rekomendacjach PZPN dotyczących Bezpieczeństwa Dzieci PZPN, zapoznania się i przestrzegania zasad zawartych w kodeksach postępowania oraz zbiorach reguł bezpieczeństwa, które stanowią integralną część Rekomendacji PZPN dotyczącej Bezpieczeństwa Dzieci. Ponadto powinni zostać poinformowani o istnieniu punktu centralnego w zakresie ochrony dzieci i uzyskać dane kontaktowe, jeśli taki punkt został dla danej lokalizacji utworzony.

2) Szkolenie dzieci

Trenerzy pomagają w kształtowaniu podstawowych nawyków, rozwijaniu zdolności, które pozwolą młodemu piłkarzowi czerpać radość z gry w piłkę nożną, a także rozwinąć swój potencjał. Każdy trener pracujący z dziećmi musi zdawać sobie sprawę, że wpływa na przyszłe życie swoich podopiecznych. Aby trening był przyjemny i efektywny, trener musi powinien mieć wizję, plan i pasję. Uchwałą nr V/75 z dnia 25 maja 2017 r. Zarząd Polskiego Związku Piłki Nożnej w sprawie Organizacji Kursów Kształcenia Trenerów Piłki Nożnej zgodnie z wymogami

Konwencji Trenerskiej UEFA oraz Karty Grassroots UEFA, opisuje wszelkie wymagania i zasady związane z aspektami szkolenia trenerów.

3) Dobre praktyki – cechy dobrego trenera

Cechy dobrego trenera, opiekuna, wolontariusza pod kątem bezpieczeństwa dzieci:

- 1) spostrzegawczość i wrażliwość na potrzeby dzieci;
- 2) cierpliwość;
- 3) pogodne usposobienie;
- 4) kreatywność;
- 5) stabilność emocjonalna;
- 6) wysoka kultura osobista;
- 7) lojalność;
- 8) pasja;
- 9) zaangażowanie;
- 10) elastyczność w prowadzeniu zajęć;
- 11) dobre zorganizowanie;
- 12) umiejętność jednoczenia zespołu i indywidualne podejście do każdego dziecka.

4) Pasja

Trener jest wzorcem dla dziecka. Jeżeli będzie potrafił zarażać pasją do piłki nożnej, będzie wesoły i właściwie motywujący, otwarty, to dzieci będą podchodziły do treningów z większym zaangażowaniem i energią.

5) Świadomość potrzeb dzieci

Znajomość potrzeb dzieci oraz ich możliwości sportowych i fizjologicznych umożliwia stosowanie właściwych środków szkoleniowych i metod we właściwym czasie. Środki treningowe i plan szkolenia powinny być dobrane do wieku i umiejętności oraz aktualnych potrzeb i możliwości zawodników. Trener powinien być przewidujący, umieć dostosować zajęcia np. do warunków pogodowych.

6) Dostosowanie do wieku i możliwości dzieci

Wielu trenerów pracujących z dziećmi bazuje na swoim doświadczeniu wypracowanym przez lata pracy w piłce nożnej lub karierze piłkarskiej. Zajęcia powinny być dostosowane do wieku i możliwości psychofizycznych dziecka. Dlatego też trener powinien znać i brać pod uwagę ich cele i potrzeby.

7) Budowanie poczucie własnej wartości dzieci

Dobry trener powinien umieć budować u dzieci poczucia własnej wartości. Pochwały, wyróżnienia zwiększają otwartość i pewność siebie u dzieci. Nie należy jednak faworyzować dzieci w ten sposób, że inni zawodnicy czują się odsunięci lub mniej ważni. Trener nie powinien doprowadzać dzieci do strachu przed krytyką lub karą.

8) Cierpliwość i pogodne usposobienie

Cierpliwość i umiejętność stworzenia przyjaznej i wesołej atmosfery, środowiska, w którym każdy jego uczestnik będzie czuł się komfortowo to istotne zalety dobrego trenera.

9) Brak tolerancji wobec dyskryminacji

Dobry trener nie stosuje środków, które prowadzą do dyskryminacji zawodników oraz nie toleruje dyskryminacji dzieci stosowanej przez rówieśników. Ocenianie indywidualnych lub społecznych cech członka grupy, szczególnie przez pryzmat stereotypów i uprzedzeń, może zagrażać dobrej atmosferze w grupie, jakości treningu, samopoczucia i efektywności dzieci. Należy oceniać jedynie kompetencje, które są kształtowane i rozwijane, np. postępy w technice gry.

10) Przykłady dobrych praktyk trenerskich

- 1) dawanie dzieciom swoim zachowaniem najlepszego przykładu;
- 2) ustalenie zasad współpracy, z podkreśleniem wagi zachowań sprzyjających współpracy w grupie;
- 3) prowadzenie dialogu z każdym podopiecznym;
- 4) opiekowanie się swoimi zawodnikami tak, jak chciałoby się, żeby ktoś zajmował się naszym dzieckiem;
- 5) traktowanie swoich podopiecznym priorytetowo np. spożywanie przez trenera posiłku dopiero, gdy wszystkie dzieci już go otrzymały;
- 6) oparte na pochwalach rozwijanie poczucia ważności i docenienia szczególnie wśród dzieci zagrożonych dyskryminacją;
- 7) wykorzystywanie potencjału integracyjnego grupy przed treningiem i po treningu: w szatni, na ławce rezerwowej i trybunach, gdy dzieci mogą się lepiej poznać;
- 8) zapobieganie i reagowanie na dynamikę związaną z dyskryminacją;
- 9) brak zgody na prześladowanie i dokuczanie innym;
- 10) niedopuszczanie, by wygląd był podstawą do wartościowania dzieci;
- 11) budowanie strojem poczucia wspólnoty zespołu.

8. OCENA RYZYKA

Podstawowym celem oceny ryzyka jest zapewnienie możliwie najlepszej ochrony i identyfikację wszystkich zagrożeń występujących przy wykonywanych pracy w związku z dziećmi. PZPN zaleca przygotowanie przez podmioty piłkarskie szablonów analizy ryzyka.

Efektom oceny powinno być rozstrzygnięcie czy ryzyko jest odpowiednio kontrolowane i czy można je uznać za akceptowalne. Jeżeli w wyniku dokonanej oceny ryzyko jest zbyt wysokie, to jednym z efektów szacowania ryzyka powinno być wskazanie środków zaradczych, profilaktycznych, jak należy je zastosować i kiedy.

Ocena ryzyka zawodowego musi dostarczyć niezbędnych informacji do podejmowania działań naprawczych i ustalania kolejności ich wprowadzania. Działania te powinny być udokumentowane.

III. PODNOSZENIE ŚWIADOMOŚCI

9. KODEKSY POSTĘPOWANIA

Kodeksy postępowania określają oczekiwane zachowania. Kodeks nie jest listą nakazów i zakazów, a wspólnym zestawem uzgodnionych i akceptowalnych zachowań, które pomagają tworzyć i utrzymywać pozytywne, przyjazne i bezpieczne środowisko dla dzieci. Z kodeksem postępowania powinna zapoznać się każda osoba współpracująca przy określonym projekcie obejmującym aktywność dzieci.

Akceptując kodeks postępowania trener, rodzic, opiekun, nauczyciel, wolontariusz oświadcza, że nie ma żadnych powodów do obawy dotyczącej angażowania się w aktywność dzieci w piłce nożnej, co obejmuje brak stosowania nadużyć wobec dzieci.

9.1. Kodeks postępowania dla trenerów, opiekunów, wolontariuszy i innych osób pracujących z dziećmi (załącznik nr 8)

Pracując z dziećmi, trener powinien być dla nich wzorem zarówno na boisku jak i poza nim. Dlatego tak ważne jest, aby wszystkie osoby pracujące z dziećmi miały świadomość zasad, wytycznych i dobrych praktyk, których przestrzeganie im w tym pomoże. Kodeks postępowania, z którym zapoznani są wszyscy pracujący w klubie, szkółce czy związku oraz który może być wywieszony np. w szatni trenerskiej będzie stanowił dla nich motywację, żeby reprezentować wzorową postawę.

9.2. Kodeks postępowania dla rodziców/opiekunów prawnych (załącznik nr 9)

Rodzic/opiekun prawny zobowiązuje się przyczynić do rozwoju bezpiecznej i przyjemnej atmosfery dla dzieci do gry w piłkę nożną. Rodziców/opiekunów prawnych dzieci warto angażować w życie społeczności klubowej czy związkowej, a zarazem edukować i motywować, żeby działając razem z trenerami i opiekunami wspólnie przyczyniali się do tworzenia komfortowych warunków dla dzieci do uprawiania sportu i aktywności fizycznej.

9.3. Kodeks postępowania dla opiekunów podczas wyjazdów lub obozów (załącznik nr 10)

Wyjazdy z zapewnieniem noclegu zwiększają ryzyko wystąpienia naruszeń wobec dzieci. Dlatego oprócz oczekiwanego zachowania określonego w kodeksie postępowania dla trenerów i innych osób pracujących z dziećmi oraz kodeksie dla rodziców/opiekunów prawnych, opiekunowie powinni stosować się do poniżej wskazanych reguł. Nadrzędną zasadą we wszystkich sytuacjach jest kierowanie się dobrem dziecka, a sposób, w jaki opiekunowie nadzorują dzieci, powinien być dostosowany do ich wieku i dojrzałości.

9.4. Kodeks postępowania dla dzieci (załącznik nr 11)

Kodeks ten ma służyć jako przewodnik codzienny, treningowy lub wycieczkowy. Najlepiej, jeśli w przyszłości będzie rozwijany wraz z dziećmi, ponieważ jeżeli biorą udział w tworzeniu zasad, są bardziej skłonne do ich przestrzegania.

9.5. Zasady korzystania z szatni i łazienek: prywatność, bezpieczeństwo (załącznik nr 12)

Ogólne zasady korzystania z szatni i łazienek pozwolą zmniejszyć ryzyko niewłaściwego zachowania lub nadużycia zarówno dla dziecka, jak i dla dorosłych. Dzieci są szczególnie narażone w tych okolicznościach, ponieważ są mniej nadzorowane.

10. ZASADY ZWIĄZANE Z BEZPIECZEŃSTWEM DZIECI PODCZAS AKTYWNOŚCI SPORTOWYCH LUB OBOZÓW PIŁKARSKICH, W TYM Z ZAPEWNIENIEM NOCLEGU

10.1. Ocena ryzyka

Ocena ryzyka jest zalecana dla każdej planowanej aktywności, np. organizacji rozgrywek, meczów wyjazdowych, obozów piłkarskich, w szczególności gdy obejmuje nocleg.

Celem oceny ryzyka nie jest znalezienie powodów do odwołania podróży. Ma on na celu wcześniejsze zidentyfikowanie potencjalnych zagrożeń. Analiza pozwoli podjąć działania, które wyeliminują ryzyko lub zredukują obszar wpływu. Na przykład miejsce noclegu może nie być bezpieczne dla dzieci, a jeśli jest to wcześniej wiadome, można zmienić na inne. Pomaga to zapewnić, że wycieczka lub inna aktywność będą bezpieczne i przyjemne dla dzieci. Ważne jest, aby pamiętać, że jeśli aktywność nie może odbyć się bezpiecznie, należy ją odwołać.

Przynajmniej raz w roku należy przeprowadzić ogólną ocenę ryzyka, a przed organizacją konkretnego wydarzenia, np. turnieju lub wyjazdu piłkarskiego także zawsze powinna być przeprowadzona. Analiza pozwoli wykryć najbardziej wrażliwe aspekty z punktu widzenia bezpieczeństwa dzieci. Każde ryzyko należy ocenić jako wysokie, średnie lub niskie, w zależności od prawdopodobieństwa jego wystąpienia. Dla każdego ryzyka należy określić planowane działanie w celu jego zminimalizowania. Jeśli ryzyka nie można zmniejszyć i pozostanie na wysokim poziomie, powinno rozważyć się rezygnację z organizacji rozważanej aktywności. Po wydarzeniu warto wrócić do przeprowadzonej analizy ryzyka, aby wyciągnąć wszelkie wnioski na przyszłość i uwzględnić w planach na kolejne wydarzenia.

10.2. Nadzór podczas wyjazdów

Zgodnie z obowiązującym prawem, liczba uczestników wypoczynku pozostających pod opieką jednego wychowawcy wypoczynku nie może przekraczać 20 osób. W przypadku zaś grupy z dziećmi do 10 roku życia oraz grupy mieszanej, w której są dzieci do 10 roku życia, liczba uczestników wypoczynku pozostających pod opieką jednego wychowawcy wypoczynku nie może przekraczać 15 osób.

Na liczbę opiekunów powinny mieć wpływ następujące kryteria:

- 1) wiek dzieci;
- 2) stopień rozwoju psychofizycznego;
- 3) stan zdrowia;
- 4) specyfika aktywności oraz warunki, w jakich będzie się ona odbywać.

Przed organizacją wycieczki lub obozu piłkarskiego, w tym z zapewnieniem noclegu, należy zdecydować o niezbędnym poziomie nadzoru, biorąc pod uwagę wiek i liczbę uczestników. Zazwyczaj im młodsze dzieci lub im bardziej wymagające zajęcia lub okoliczności, tym większa liczba dorosłych opiekunów potrzebna do ich nadzorowania. Gdy dzieci mają szczególne potrzeby, może być wymagany dodatkowy nadzór i wsparcie.

Zawsze, przy każdej aktywności podczas wycieczki lub obozu, dobrze jest mieć co najmniej dwie dorosłe osoby nadzorujące. Jeśli coś się stanie, np. dziecko musi zostać zabrane do szpitala, druga osoba dorosła może nadal nadzorować resztę dzieci. Jeśli są dostępni opiekunowie płci męskiej i żeńskiej, ważne jest określenie różnych ról i obowiązków każdego z nich, np. dotyczące nadzoru w szatniach i wchodzenia do pokoiów.

10.3. Odpowiedzialność opiekunów i rola rodziców

Opiekunowie towarzyszą dzieciom podczas podróży i wyjazdu biorą na siebie odpowiedzialność za zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom. Rozpoczyna się od momentu, gdy dziecko opuszcza rodzica/opiekuna prawnego, a kończy się dopiero, gdy dzieci wrócą z podróży i zostaną bezpiecznie przekazane rodzicom/opiekunom prawnym. Należy jasno poinformować rodziców, w którym momencie kończy się odpowiedzialność za opiekę nad dziećmi, aby uniknąć nieporozumień. Na przykład można uzgodnić, że rodzice zabiorą swoje dzieci z siedziby klubu po powrocie z wycieczki lub, że dzieci zostaną odwiezione do siedziby klubu/związku piłkarskiego, a następnie udadzą się samodzielnie do domu.

Czasami najlepszym rozwiązaniem jest towarzyszenie dzieciom przez rodziców podczas wycieczek. Pomaga to rodzicom czuć się częścią społeczności sportowej, w którym trenuje ich dziecko. Zmniejsza to również ciężar odpowiedzialności spoczywający na klubach/związkach i ryzyko nieporozumień dotyczących ustaleń na linii rodzic-trener.

Należy pamiętać, że zgodnie z art. 92j ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, organizator wycieczki zobowiązany jest poinformować rodziców uczestnika wycieczki o warunkach organizacji wycieczki, w szczególności o terminie, miejscu lub trasie wycieczki, jego programie i regulaminie. Wobec tego, zaleca się zwłaszcza przed wyjazdem obejmującym nocleg, spotkanie trenerów, opiekunów z rodzicami i dziećmi w celu potwierdzenia różnych ustaleń dotyczących podróży. W przypadku niemożności organizacji takiego spotkania, informacje powinny być dostarczone na piśmie. Rodzice powinni otrzymać numery alarmowe do opiekunów nadzorujących podróże i organizatorów wyjazdu. Przydatne może okazać się poproszenie dzieci o podpisanie kodeksu zachowania lub pomoc w jego opracowaniu, aby wiedziały, czego się od nich oczekuje podczas podróży.

Rodzice muszą zawsze wyrazić zgodę na udział swoich dzieci. Przed wyjazdem należy również uzyskać podstawowe informacje dotyczące stanu zdrowia dzieci i dane kontaktowe w nagłych przypadkach. Opracowane przykładowe wzory zgód, oświadczeń i formularzy

medycznych stanowią załączniki do niniejszych Rekomendacji PZPN dotyczących Bezpieczeństwa Dzieci.

10.4. Prawne aspekty planowania i organizowania wyjazdów

Zorganizowany wypoczynek dla dzieci podlega regulacjom prawnym m.in. ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty i wydanemu na jej podstawie rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 marca 2016 r. w sprawie wypoczynku dzieci i młodzieży.

Należy zwrócić uwagę, że zgodnie z art. 92d ust. 1 ustawy o systemie oświaty, organizator wypoczynku jest obowiązany zgłosić kuratorowi oświaty właściwemu ze względu na siedzibę lub miejsce zamieszkania organizatora wypoczynku zamiar zorganizowania wypoczynku (nie podlega zgłoszeniu jedynie wypoczynek trwający do 3 dni organizowany przez szkołę, przedszkole lub placówkę oświatowo-wychowawczą).

Natomiast na podstawie art. 92j ustawy o systemie oświaty, organizator wypoczynku informuje rodziców uczestnika wypoczynku o warunkach organizacji wypoczynku, w szczególności o terminie, miejscu lub trasie wypoczynku, jego programie i regulaminie. Zatem obowiązkowe i konieczne jest zorganizowanie spotkania z rodzicami przed planowaną aktywnością lub co najmniej poinformowanie ich na piśmie. Dalej ustawa wskazuje szereg obowiązków ciążących na organizatorze wypoczynku, np. założenia dla uczestnika wypoczynku karty kwalifikacyjnej czy obowiązek zgłoszenia wypadku podczas wypoczynku (art. 92l ustawy).

Kadra trenerów i opiekunów podczas wycieczki czuwa nad bezpieczeństwem dzieci. To oni w pierwszej kolejności powinni wykryć potencjalne nadużycia wobec dzieci, a także sami nie mogą stanowić zagrożeń dla ich bezpieczeństwa. Art. 92p ust. 1 i 2 ustawy wskazuje warunki, które musi spełniać kierownik wypoczynku i wychowawca. Kierownikiem wypoczynku może być osoba, która m.in. nie była karana za umyślne przestępstwo przeciwko życiu i zdrowiu, przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, przestępstwo przeciwko rodzinie i opiece, ukończyła 18 lat, posiada co najmniej wykształcenie średnie lub średnie branżowe, ukończyła kurs na kierownika wypoczynku. Wychowawca ponadto jest obowiązany ukończyć odpowiedni kurs na wychowawcę wypoczynku.

Organizator musi zapewnić odpowiednią kadrę wypoczynku, ale także dostęp do opieki medycznej oraz program wypoczynku i zajęcia dostosowane do wieku, zainteresowań i potrzeb uczestników, ich stanu zdrowia, sprawności fizycznej i umiejętności. Obowiązkiem organizatora jest także żywienie zgodne z zasadami higieny żywienia, a także (jeżeli dotyczy) bezpieczne korzystanie z wyznaczonego obszaru wodnego oraz bezpieczne przebywanie w górach.

11. BEZPIECZEŃSTWO ONLINE

Zdjęcia, filmy, klipy wideo i publikowanie w mediach społecznościowych to sprawdzone sposoby na reklamę piłki nożnej, promocję aktywności dzieci i programów klubów sportowych. Mogą służyć pokazywaniu osiągnięć i informowania innych na bieżąco o podejmowanych aktywnościach. Materiały wideo obejmujące przebieg treningów bywają wykorzystywane przez trenerów w celu analizy gry młodych piłkarzy, wskazywania im błędów technicznych, co służy dalszemu rozwojowi dzieci.

Zdjęcia, filmy, wpisy w mediach społecznościowych, a także każda inna aktywność online zapewniają z jednej strony, promocję piłki nożnej oraz programów edukacyjnych. Z drugiej strony, mogą powodować zagrożenia dla bezpieczeństwa dzieci, a także ochrony ich prywatności i danych osobowych. W celu minimalizowania ryzyka naruszeń wobec dzieci w przestrzeni internetowej należy uświadomić dorosłym oraz dzieciom możliwość wystąpienia takich zagrożeń oraz wprowadzić ogólne zasady prewencyjne. Pozytywny wpływ powinno odnieść informowanie mediów przez klub lub związek, osób z zewnątrz o szczególnej ochronie dzieci i młodzieży. Należy też upewnić się, że zostały wyrażone stosowne zgody na przetwarzanie wizerunku oraz jego eksploatację. Wzór zgody stanowi załącznik do niniejszych Rekomendacji PZPN dotyczących Bezpieczeństwa Dzieci.

11.1. Ogólne zasady bezpieczeństwa online (załącznik nr 15)

1. Należy zdawać sobie sprawę, że w mediach społecznościowych dodanie osoby jako znajomego lub obserwatora skutkuje możliwością zobaczenia wszystkiego, co zostało dotychczas opublikowane, chyba że wprowadzone są ograniczenia prywatności. W Internecie nic nie powinno być publikowane bez zgody osób objętych wpisem, zdjęciem lub postem. Przy bezpośrednim komunikowaniu się z dziećmi drogą elektroniczną i publikowaniu komentarzy na portalach społecznościowych należy zwrócić uwagę, czy nie zagrażą dobru dziecka, nie wyrządzą mu krzywdy lub nie naruszają renomy klubu i związku piłkarskiego.
2. W świecie wirtualnym, trenerzy i wolontariusze, korzystający z osobistych mediów społecznościowych, nie powinni być w kręgu znajomych/obserwatorów z dziećmi. Zaleca się korzystanie z grupowych czatów, wysyłanie zbiorowych maili do rodziców lub za pośrednictwem strony klubu i związku, zamiast stron osobistych, takich jak Facebook. Dzięki temu informacje będą bezpieczne i przejrzyste. Każdy może zobaczyć, co jest uzgodnione i zmniejsza się prawdopodobieństwo, że intencje dorosłego zostaną źle zrozumiane.
3. Wiadomości, zdjęcia lub filmy obraźliwe, dyskryminujące lub o charakterze seksualnym nigdy nie powinny być publikowane w Internecie. Ich bezprawna publikacja może

powodować pociągnięcie do odpowiedzialności karnej lub dyscyplinarnej. Wszelka komunikacja powinna odbywać się w miarę możliwości za pośrednictwem rodziców lub opiekunów, chyba że uzgodniono inaczej.

4. W przypadku otrzymania obraźliwych, dyskryminujących lub o charakterze seksualnym wiadomości, należy taki fakt zgłosić do kierownictwa, również każda sytuacja, w której Ktoś zachowuje się w sposób, który mógłby zostać uznany za nieodpowiedni, w związku z filmowaniem lub fotografowaniem dzieci lub korzystaniem z mediów społecznościowych, powinna zostać zgłoszona. Jeśli takie materiały zostaną zebrane w sprawie, to nie należy ich definitywnie usuwać, ponieważ mogą być wykorzystane jako materiał dowodowy.

11.2. Zasady współpracy z mediami (załącznik nr 16)

W przypadku utrwalania w formie zdjęć lub nagrań treningów, meczów lub obozów piłkarskich, istotne jest przestrzeganie poniższych reguł i wskazówek, które mogą pomóc w ochronie dzieci i zapewnić im prywatność oraz bezpieczeństwo. Należy:

1. Upewnić się, że rodzice i dzieci wyrażają zgodę na utrwalenie ich wizerunku w postaci zdjęć/filmów i jego wykorzystanie oraz zidentyfikować dzieci, wobec których wcześniej zgody nie uzyskano.
2. Informować media, że klub lub organizacja ma na celu stworzenie bezpiecznego i przyjemnego środowiska dla wszystkich dzieci oraz wyjaśnić zobowiązanie do ochrony i stosowania Rekomendacji PZPN dotyczących Bezpieczeństwa Dzieci.
3. Wskazać, że nie należy fotografować dzieci w sytuacjach, które mogą być postrzegane jako służące wykorzystaniu lub wyrządzeniu im krzywdy, np. dzieci przebierające się w szatniach.
4. Wskazać miejsca o ograniczonym dostępie i zobowiązać media do przestrzegania zasad prywatności.
5. Poinstruować media, żeby w żadnym wypadku nie wchodziły do szatni lub do łazienek, gdy korzystają z nich dzieci.
6. Podkreślić zakaz udostępniania informacji zawierających dane osobowe dzieci, bez uzyskania stosownych zgód.

11.3. Przykłady zagrożeń dla bezpieczeństwa dzieci i ich praw. Zagrożenia:

- 1) niezgodne z prawem przetwarzanie danych osobowych, np. nazwiska, adresów e-mail lub numerów telefonu;
- 2) kontakt z dorosłymi z bezprawnymi lub wątpliwymi zamiarami;
- 3) wysyłanie obraźliwych lub w inny sposób nieodpowiednich materiałów;

- 4) dręczenie i prześladowanie online, cyberprzemoc, cyberstalking (wykorzystywanie Internetu do nękania);
- 5) grooming (uwodzenie dzieci przez Internet) w celu wykorzystywania seksualnego.

12. SZKOLENIA I EDUKACJA. ZWIĘKSZANIE ŚWIADOMOŚCI

12.1. Podnoszenie świadomości

Posiadanie kompleksowych procedur ochronnych nie wystarczy, aby zapewnić bezpieczeństwo dzieci. Należy stosowne procedury wdrożyć, aby stały się częścią zasad klubu i związku. W celu wprowadzenia reguł w życie, należy informować o działaniach mających za zadanie ochronę dzieci. Obejmuje to szkolenia i warsztaty, aby wszyscy zaangażowani w piłkę nożną znali środki ochronne i zasady aktywności z dziećmi oraz ich znaczenie dla klubu i związku.

Komunikacja i podnoszenie świadomości są ważne zarówno dla osób, które pracują w piłce nożnej jako trenerzy, sędziowie, fizjoterapeuci, wolontariusze, ale także dla dzieci i ich rodziców/opiekunów prawnych. Dzieci i rodzice muszą być świadomi znaczenia działań podejmowanych przez PZPN, lokalne kluby oraz związki na rzecz ochrony dzieci, aby mieć pewność, że kwestia jest traktowana poważnie. Dzieci i rodzice muszą również wiedzieć, kiedy i gdzie zgłaszać swoje obawy.

12.2. Szkolenia, kursy i warsztaty z zakresu bezpieczeństwa i ochrony dzieci

Przyjęcie Rekomendacji PZPN dotyczących Bezpieczeństwa Dzieci oraz wprowadzanie procedur i środków zapobiegawczych w celu uniknięcia incydentów nie wystarczy, aby zapewnić, że ochrona jest skuteczna. Podobnie opracowanie planu działania w odpowiedzi na incydent nadużycia nie spełni swojej roli, jeśli nikt nie wie, jak rozpoznać nadużycie lub jak zgłosić swoje obawy.

Aby wprowadzić w życie ochronę dziecka, wszystkie osoby zaangażowane w piłkę nożną muszą mieć świadomość wagi problemu i posiadać niezbędną wiedzę, jak wdrożyć zasady i procedury. Można to osiągnąć na wiele sposobów, np. w formie przewodników, ulotek informacyjnych, plakatów, ale najskuteczniejszą metodą są szkolenia.

Zarówno przed objęciem funkcji trenera lub opiekuna, jak i w czasie ich pełnienia, osoby te powinny uczestniczyć w regularnych szkoleniach podnoszących ich kwalifikacje nie tylko w zakresie pracy merytorycznej i wiedzy tzw. okołotreningowej, jak np. prawidłowe żywienie sportowców, ale także z obszaru bezpieczeństwa i ochrony dzieci. Do tej pory w ramach programów takich jak Mobilna Akademia Młodych Orłów, przeprowadzane były szkolenia lub

warsztaty m.in. „Piłka nożna bez dyskryminacji”. W tym momencie poza przygotowaniem merytorycznym większej koncentracji wymagają aspekty psychologiczne.

12.3.Rekomendowane przykładowe szkolenia:

- 1) dla trenerów – obejmujące rozpoznawanie oznak znęcania się, sytuacje szczególnego ryzyka dla dzieci w środowisku piłkarskim oraz sposoby reagowania na obawy związane z ochroną;
- 2) dla wszystkich pracowników i wolontariuszy – sytuacje szczególnego ryzyka dla dzieci zaangażowanych w piłkę nożną oraz sposoby zgłaszania problemów związanych z ochroną;
- 3) dla osób odpowiedzialnych za centralny punkt kontaktowy w zakresie ochrony dzieci – przypadki, w których konieczne jest skierowanie sprawy do zewnętrznych organizacji zajmujących się ochroną dzieci, takich jak służby socjalne lub Policja, jak poradzić sobie z sytuacją, gdy dzieci ujawnią, że zostały wykorzystane.

12.4.Przykładowe tematy z zakresu bezpieczeństwa dzieci

Tematy szkoleń, prezentacji, dedykowanych materiałów szkoleniowych i manuali dla kadr:

- 1) indywidualizacja treningu;
- 2) psychologiczne aspekty treningu dla dzieci;
- 3) komunikacja na linii trener-dziecko; trener-rodzic;
- 4) piłka nożna bez dyskryminacji/faworyzacji;
- 5) nadużycia wobec dzieci trenujących piłkę nożną.

12.5.Proponowane wytyczne w sprawie szkolenia kadry:

- 1) przed rozpoczęciem jednorazowego projektu w zakresie prowadzenia zajęć z dziećmi, zalecane jest zawsze wstępne szkolenie;
- 2) dla kadr, zalecane są cykliczne szkolenia, w tym z zakresu bezpieczeństwa dzieci.

IV. WSPÓŁDZIAŁANIE Z INSTYTUCJAMI I ORGANAMI

13. ZASADY OGÓLNE WSPÓŁPRACY Z WŁAŚCIWYMI ORGANAMI I INSTYTUCJAMI

Współpraca interdyscyplinarna w przeciwdziałaniu nadużyciom wobec dziecka może zapewnić realną pomoc krzywdzonemu dziecku i poprawę sposobów udzielania pomocy. Obowiązek ochrony dzieci przed wszelkimi nadużyciami spoczywa na dorosłych,

a w szczególności na rodzinie, środowisku sąsiedzkim, pracownikach pomocy społecznej, systemu edukacji i ochrony zdrowia, funkcjonariuszach Policji i straży miejskiej, prokuratury i sądownictwa. System ochrony dziecka przed krzywdzeniem jest wtedy skuteczny, gdy razem działają w nim wszystkie osoby w ramach swoich kompetencji.

W tym celu Rekomendacje PZPN dotyczące Bezpieczeństwa Dzieci zalecają zestaw narzędzi oraz określają procedury działania w przypadku nadużyć wobec dzieci w piłce nożnej. Zgłoszenie obaw lub zaistniałych incydentów,

a następnie współpraca z innymi podmiotami umożliwia spojrzenie na sytuację z różnych perspektyw i powzięcie odpowiednich środków następczych.

Należy pamiętać, że pomoc nie kończy się w momencie zawiadomienia odpowiednich organów. Postępowania sądowe zarówno karne jak i cywilne mogą zakończyć się orzeczeniami sądów w zakresie ukarania sprawców oraz uregulowania sytuacji opiekuńczo-wychowawczej dziecka. Rodzina może zostać objęta dozorem kuratora. Krzywdzący dziecko rodzic może zostać skazany na karę pozbawienia lub ograniczenia wolności, może też zostać orzeczony zakaz bezpośredniego kontaktu z dzieckiem.

Na sprawcę przestępstwa przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności na szkodę małoletniego, np. trenera lub opiekuna oraz przestępstwa z użyciem przemocy przeciwko osobie najbliższej mogą zostać nałożone środki karne, przykładowo w postaci zakazu prowadzenia działalności związanej z wychowaniem, edukacją małoletnich lub opieką nad nimi, czy obowiązek powstrzymania się od przebywania w określonych środowiskach lub miejscach, zakaz kontaktowania się z określonymi osobami.

13.1. Rola Policji w sytuacji nadużyć wobec dziecka

Do zadań Policji, zgodnie z ustawą z dnia 6 kwietnia 1990 r. o policji, należy ochrona życia i zdrowia ludzi, organizowanie działań mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i współdziałanie w tym zakresie z organami państwowymi, samorządowymi i organizacjami społecznymi. Policja ma obowiązek reagowania w sytuacji zagrożenia życia, zdrowia i bezpieczeństwa dzieci oraz stwierdzenia przestępstwa wobec dziecka. W tym celu Policja m.in. wszczyna procedurę Niebieskiej Karty, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów oraz Wytycznymi i Wyjaśnieniami Komendanta Głównego Policji oraz interweniuje w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia ludzkiego, w związku z przemocą w rodzinie.

13.2. Rola prokuratury w sytuacji nadużyć wobec dziecka

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie przewiduje zadania dla prokuratury, a wśród nich współpracę z podmiotami, które są elementami systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Prokurator rejonowy może wydelegować prokuratora do współpracy z organami

administracji samorządowej, a więc do uczestnictwa w zespole interdyscyplinarnym, pracy w grupach roboczych.

13.3. Placówki oświatowe w sytuacji nadużyć wobec dziecka

Ustawa o systemie oświaty zobowiązuje szkołę do wspomagania wychowawczej roli rodziny, oraz do zapewnienia opieki uczniom pozostającym w trudnej sytuacji życiowej. Rola szkoły w systemie ochrony dziecka przed krzywdzeniem jest znacząca. Nauczyciele mają możliwość regularnego obserwowania funkcjonowania dziecka oraz zmian w jego zachowaniu. Pedagog i psycholog szkolny mają możliwość zdiagnozowania sytuacji szkolnej i rodzinnej dziecka. W przypadku uzyskania informacji, że uczeń, który nie ukończył 18 lat, jest ofiarą przemocy lub przestępstwa, szkoła powinna powziąć kroki wynikające z ustawy. Obowiązki w tym zakresie ciążyą na nauczycielach, wychowawcy klasy, pedagogu i dyrektorze szkoły.

13.4. Pomoc społeczna w sytuacji nadużyć wobec dziecka

Jednym z ustawowych zadań pomocy społecznej jest opieka nad dzieckiem i rodziną. W zakresie pomocy ustawa nakłada szereg obowiązków na pracowników pomocy społecznej. Powinni oni wspierać rodziny mające trudności w wypełnianiu przez nich zadań jako rodziny np. w formie poradnictwa rodzinnego. Realizując prawo dziecka do ochrony przed poniżającym traktowaniem i karaniem, pracownik pomocy społecznej mający podejrzenie krzywdzenia dziecka przeprowadza m.in. rodzinny wywiad środowiskowy, sporządza notatkę służbową, w razie stwierdzenia przemocy w rodzinie wypełnia formularz „Pomoc społeczna – Niebieska Karta”. Po stwierdzeniu przemocy wobec dziecka składa wniosek o wgląd w sytuację rodziny do sądu rodzinnego i nieletnich lub zawiadamia stosowne organy o możliwości popełnienia przestępstwa.

14. ZGŁASZANIE NARUSZEŃ I DZIAŁANIA NASTĘPCZE

14.1. Prawny obowiązek powiadomienia o przemocy stosowanej wobec dziecka

- 1) Kodeks postępowania karnego w art. 304 § 1 określa, że każdy kto dowiedziawszy się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu ma społeczny obowiązek zawiadomić o tym prokuratora lub Policję. Mimo, że za niezgłoszenie podejrzenia popełnienia przestępstwa nie grozi żadna kara, za wyjątkiem wyraźnie prawem przewidzianych szczególnych sytuacji, jest to moralny obowiązek każdego praworządnego człowieka.
- 2) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w art. 12 ust. 1 określa, że osoby, które w związku z wykonywaniem swoich obowiązków służbowych

lub zawodowych powzięły podejrzenie o popełnieniu ściganego z urzędu przestępstwa z użyciem przemocy w rodzinie, niezwłocznie zawiadamiają o tym Policję lub prokuratora. Natomiast zgodnie z ust. 2, osoby będące świadkami przemocy w rodzinie powinny zawiadomić o tym Policję, prokuratora lub inny podmiot działający na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

- 3) Wszystkie instytucje publiczne i organizacje pozarządowe oraz społeczne, w których odbywa się edukacja, szeroko rozumiana opieka nad dziećmi, a także jednostki zapewniające porządek publiczny, bezpieczeństwo i ochronę zdrowia oraz życia mieszkańców powinny tworzyć system ochrony praw dzieci, a w razie wykrycia aktów krzywdzenia dzieci skutecznie przeprowadzić odpowiednie działania. Obowiązek współpracy określa art. 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
- 4) Przyjęte przez Radę Ministrów na podstawie wyżej wymienionej ustawy, rozporządzenie z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” określa sposób postępowania wobec przemocy w rodzinie, w tym przemocy wobec dzieci.
- 5) Wypracowane schematy postępowania interwencyjnego służb, szczególnie odpowiedzialnych za ochronę bezpieczeństwa dziecka, zwiększają gwarancje ochrony praw dzieci, wyczulenie na każdy nieprawidłowy sygnał płynący od dziecka lub wynikający z obserwacji. Pracownicy policji, służb miejskich tj. pomocy społecznej, ochrony zdrowia, edukacji i wszystkich placówek działających na rzecz dzieci ściśle ze sobą współpracują, stosują wypracowane schematy działań służące ochronie dobra i bezpiecznego rozwoju dziecka.
- 6) Tworzony przez Rekomendacje PZPN dotyczące Bezpieczeństwa Dzieci PZPN system ochrony dzieci rozumiany jest jako połączenie działań klubów, związków sportowych i osób fizycznych pracujących z dziećmi, przy współpracy z organizacjami działającym na podstawie obowiązujących przepisów prawa w sferze ochrony dzieci przed różnymi formami krzywdzenia i zaniedbywania. Zobowiązuje się członków PZPN oraz rekomenduje się innym podmiotom piłkarskim pracującym z dziećmi opracowanie i wdrażanie wewnętrznych procedur w tym zakresie. Podejmowanie czynności zgodnie z procedurą zapewni poczucie bezpieczeństwa osobie interweniującej, a konsekwentne stosowanie procedury zapewni bezpieczeństwo dzieciom i ułatwi podejmowanie działań.

14.2. Interwencja trenera, rodzica będących świadkiem nadużyć wobec dzieci lub mającym obawy co do bezpieczeństwa dzieci

Jeśli trener, rodzic jest świadkiem krzywdzenia dziecka lub podejrzewa, że dziecko jest krzywdzone ma obowiązek powiadomić o tym: pomoc społeczną, policję lub szkołę w celu

podjęcia przez te instytucje działań w ramach swoich obowiązków służbowych. Szczególną czujność należy zachować w sytuacji, gdy dziecko nie jest objęte opieką i wsparciem żadnych instytucji. Jest to dziecko, które może być pozostawione samo sobie i problem jego krzywdzenia może zostać niezauważony. Składając zawiadomienie (telefonicznie, pisemnie, ustnie, mailowo) uruchamia się procedury chroniące dziecko. Złożenie zawiadomienia nie wymaga zgody rodziców lub opiekunów krzywdzonego dziecka. Lepiej powiadomić służby „na wyrost”, niż zaniechać działań i dopuścić do ewentualnej tragedii.

- 7) Rekomendacje PZPN dotyczące Bezpieczeństwa Dzieci zalecają stosowanie opracowanego wzoru formularza zgłoszeniowego w razie wystąpienia incydentu lub obawy w związku z bezpieczeństwem dzieci. W przypadku skorzystania z takiego formularza, należy wypełniony wysłać lub złożyć do kierownictwa - organizatora aktywności związanych z grą dzieci w piłkę nożną.
- 8) Innym zalecanym do stosowania narzędziem opracowanym i umieszczonym w Polityce jest wzór formularz przyjęcia zgłoszenia i plan działań następczych. Taki formularz powinna wypełnić osoba przyjmująca zgłoszenie incydentu pozostającego w związku z bezpieczeństwem dzieci i przekazać do kierownictwa - organizatora aktywności związanych z grą dzieci w piłkę nożną.

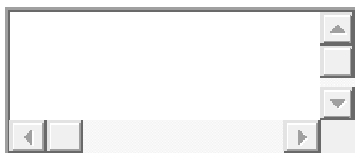
14.3. Przykładowe strony internetowe z informacjami dotyczącymi nadużyć, praw osób pokrzywdzonych, oraz informacji o udzielaniu wsparcia

- 1) Serwis internetowy Rzecznika Praw Dziecka:
<http://brpd.gov.pl/>
- 2) Serwis internetowy dla osób pokrzywdzonych przestępstwem, w którym znajdują się informacje o prawach osób pokrzywdzonych przestępstwem, utworzonych w Polsce Ośrodkach Pomocy dla Osób Pokrzywdzonych Przestępstwem, „Informator dla pokrzywdzonego” oraz baza danych o instytucjach i organizacjach pozarządowych udzielających ofiarom przestępstw wsparcia psychologicznego i informacji prawnej, z podziałem na województwa: <https://www.funduszsprawiedliwosci.gov.pl/>
- 3) Serwis internetowy Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie Niebieska Linia: <http://www.niebieska.info/>
- 4) Serwis internetowy Stowarzyszenia na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Niebieska Linia: <http://www.niebieska.org/>

14.4. Fragment formularza zgłoszenia incydentu w związku z bezpieczeństwem dzieci (nadużycie wobec dziecka) (załącznik nr 17)

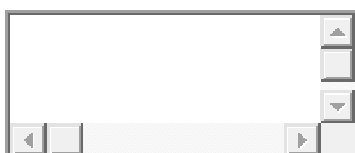
Dane osoby¹ zgłaszającej incydent

Imię i nazwisko

Opis incydentu

Data i miejsce wystąpienia

Rodzaj zgłaszanego nadużycia

- przemoc fizyczna
- wykorzystywanie seksualne
- przemoc emocjonalna, psychiczna lub werbalna
- zaniedbanie
- prześladowanie
- inne

14.5. Opracowanie schematu działań w przypadku naruszeń

Poniższy formularz powinna wypełnić osoba przyjmująca zgłoszenie incydentu pozostającego w związku z bezpieczeństwem dzieci i przekazać do kierownictwa - organizatora aktywności związanych z grą dzieci w piłkę nożną.

Formularz powinien służyć do oceny skuteczności procedur i procesów zabezpieczających, wskazania, czy podejmowane działania zapobiegawcze działają ograniczająco na częstotliwość wystąpienia nadużyć i zmniejszenie krzywdy lub szkody, a ryzyko jest identyfikowane i minimalizowane. Formularza należy użyć także jako podstawy do opracowania planu działania w celu poprawy praktyk ochronnych i monitorowania postępów. Wszelkie zgłoszenia powinny być rejestrowane i bezpiecznie przechowywane.

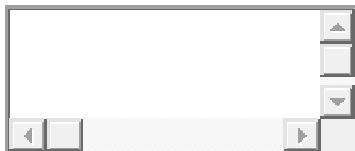
---

¹ Może pozostać anonimowa

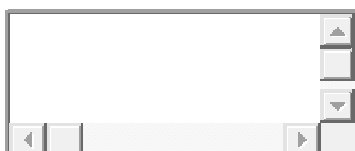
14.6. Fragment formularza przyjęcia zgłoszenia i plan działań następczych (załącznik nr 18)

Dane osoby przyjmującej zgłoszenie incydentu

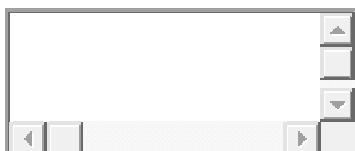
Imię i nazwisko

Powzięte działania zapobiegawcze

Planowane działania następcze, tj. działania na rzecz włączenia dodatkowych środków ochrony dzieci w klubie, związku lub podmiocie sportowym, oraz zmiany w procedurach

V. MIERZENIE SUKCESU W OCHRONIE

Podejmując działania zapobiegawcze w najbardziej staranny sposób, nie da się przewidzieć wszelkich incydentów i uniknąć wszystkich zdarzeń. Dlatego, należy wyciągać wnioski ze zgłaszanych problemów, a także reagować na zmiany w środowisku piłkarskim.

Rekomendacje PZPN dotyczące Bezpieczeństwa Dzieci zawierają zestaw rekomendowanych narzędzi służących analizie wdrożonych środków, procedur, praktyk ochronnych oraz wprowadzonych standardów, jakim jest m.in. formularz postępów. Tego formularza należy użyć do oceny postępów we wdrażaniu procedur i procesów zabezpieczających. Formularz jest pomocnym narzędziem przy opracowywaniu planu działania w celu poprawy praktyk ochronnych i monitorowania postępów.

W celu mierzenia poziomu efektywności wprowadzanych regulacji zalecane jest regularne wewnętrzne monitorowanie, przeprowadzane przez każdy podmiot lub organizatora aktywności dzieci w piłce nożnej, w trakcie którego obserwuje się jednostki treningowe, omawia wspólnie aspekty, które wymagają poprawy lub odwrotnie – są wzorcowe. Podczas

wewnętrznego monitorowania, można dokonać też przeglądu dokumentacji, np. rejestru incydentów i formularzy samooceny. Wynik takiego monitoringu pomoże w zdiagnozowaniu obszarów wymagających poprawy lub dalszego rozwoju.

15. FORMULARZ POSTĘPÓW

Mierzenie sukcesu w ochronie koncentruje się na potrzebie okresowego przeglądu środków ochronnych i postępów w ich wdrażaniu. Formularz postępów, stanowiący załącznik do Rekomendacji PZPN dotyczących Bezpieczeństwa Dzieci, wymienia kluczowe kroki do osiągnięcia coraz wyższego poziomu bezpieczeństwa. Formularza tego można użyć do zaplanowania działań niezbędnych do spełnienia minimalnych wymogów w zakresie bezpieczeństwa dzieci i dalszego opracowania procedur ochronnych. Rezultat pokazany w formularzu powinien informować o pozostałych działaniach wymagających wdrożenia.

Mając na uwadze różnorodność podejmowanych aktywności związanych z dziećmi, stawia się im różne wymogi. Oczywiście nie jest możliwe osiągnięcie wszystkich założonych celów od razu, dlatego kluby, związki i inne podmioty piłkarskie powinny stopniowo wdrażać Rekomendacje PZPN dotyczące Bezpieczeństwa Dzieci.

Fragment formularza postępów w ochronie bezpieczeństwa dzieci (załącznik nr 19)

Dane osoby odpowiedzialnej za ochronę dzieci w klubie, związku lub innym podmiocie piłkarskim

Imię i nazwisko

Zaangażowanie dzieci i rodziców

Warsztaty z zakresu bezpieczeństwa dzieci dedykowane dzieciom

- tak
- częściowo
- nie
- nie dotyczy

Bezpieczne aktywności z udziałem dzieci

Przeprowadzona ocena ryzyka przed podjęciem działań

- tak
- częściowo
- nie
- nie dotyczy

Zasady dotyczące korzystania z mediów społecznościowych

- tak
- częściowo
- nie
- nie dotyczy

Współpraca z innymi i zgłaszanie problemów

Wszelkie zgłoszenia są rejestrowane, a rejestry bezpiecznie przechowywane

- tak
- częściowo
- nie
- nie dotyczy

16. MONITOROWANIE

Na bezpieczeństwo dzieci bezpośredni wpływ mają trenerzy, nauczyciele, opiekunowie, wolontariusze, rodzice, a nawet kierowcy podczas meczów wyjazdowych lub obozów piłkarskich. Z tego względu, od osób pracujących z dziećmi i mających na ich bezpieczeństwo bezpośredni wpływ wymaga się pewnych umiejętności. Samo uczestnictwo w szkoleniach nie wystarczy, by wdrożyć uzyskaną wiedzę w życie. Niekiedy najlepsi merytorycznie trenerzy stosują te same metody od wielu lat, co powoduje, że nie są wyczuleni na nowe zagrożenia wynikające z rozwoju np. nowych technologii. Z tego względu, wskazane jest, aby każdy klub związek lub inny podmiot piłkarski wyznaczył funkcję trenera monitorującego, tj. osoby, która poprzez wsparcie innych trenerów i cykliczną weryfikację jednostek treningowych będzie mógł przekazać wskazówki co do ulepszeń z zakresu ochrony bezpieczeństwa dzieci.

Trener monitorujący powinien podzielić się doświadczeniem i przekazać zdobytą wiedzę kadrze trenerskiej pracującej w programach związanych z aktywnością dzieci. Tacy trenerzy powinni cechować się otwartością, innowacyjnością, umiejętnością obserwacji i przekazywania wiedzy.

16.1. Wizyta monitorująca powinna swoim zakresem obejmować następujące czynności:

- 1) Weryfikację dokumentacji – rejestru incydentów, formularzy samooceny;
- 2) obserwację jednostek treningowych danego dnia, omówienie momentów, które wymagają korekty lub wręcz przeciwnie – są wzorcowe;
- 3) raportowanie i analiza sumująca wizytę monitorującą;
- 4) indywidualną ocenę, której mogą podlegać także wszyscy członkowie kadry szkoleniowej uczestniczącej w zajęciach, a ocena trenera monitorującego obejmie takie elementy jak: przygotowanie do zajęć, formułowanie tematu i celu treningu oraz poszczególnych zajęć, stosowanie odpowiedniej metodyki ćwiczeń, dostosowanej do wieku oraz umiejętności dzieci, intensywność prowadzonych zajęć, stymulowanie zawodników do zwiększenia kreatywności, odpowiednia komunikacja z zawodnikami, zaangażowanie trenera w zajęcia.

VI. ZAŁĄCZNIKI DO REKOMENDACJI PZPN DOTYCZĄCYCH BEZPIECZEŃSTWA DZIECI

Załączniki do Rekomendacji PZPN dotyczących Bezpieczeństwa Dzieci stanowią integralną część niniejszego dokumentu.

ZAŁĄCZNIK A. DEFINICJE

1. „**PZPN**” oznacza Polski Związek Piłki Nożnej, organizację korporacyjną typu stowarzyszeniowego w rozumieniu obowiązujących przepisów prawa;
2. „**RBD PZPN**” oznacza Rekomendacje PZPN dotyczące Bezpieczeństwa Dzieci, przyjęte i zalecane przez Polski Związek Piłki Nożnej do wdrożenia i stosowania. RBD PZPN zawierają kodeksy dobrych praktyk, narzędzia do wykrywania zagrożeń dla bezpieczeństwa dzieci w sporcie i obniżenia ryzyka ich wystąpienia, oraz środki i procedury, które umożliwiają reakcje na incydenty.
3. „**podmiot piłkarski**” oznacza Polski Związek Piłki Nożnej, Wojewódzkie Związki Piłki Nożnej, Kluby oraz inne podmioty, nie będące członkami statutowymi PZPN organizujące zawody, mecze, rozgrywki, treningi lub wypoczynek dla dzieci;
4. „**dziecko**” oznacza każdą osobę w wieku poniżej 18 lat;
5. „**trener**” oznacza osobę prowadzącą praktyczne lub teoretyczne zorganizowane grupowe lub indywidualne zajęcia w zakresie sportu w związku lub klubie sportowym, podczas wyjazdu, obozu treningowego lub jakiegokolwiek zorganizowanego wydarzenia sportowego, spełniająca wymogi określone w art. 41 ustawy z dnia 25.06.2010 r. o sporcie;
6. „**zawodnik**” oznacza dla potrzeb tego dokumentu, każdą osobę fizyczną uprawiającą sport piłki nożnej;
7. „**opiekun**” oznacza każdą osobę dorosłą, która towarzyszy dzieciom podczas każdej aktywności sportowej, w tym treningu, meczu wyjazdowego lub obozu piłkarskiego, która bierze na siebie odpowiedzialność za zapewnienie bezpieczeństwa i realizację celów planowanego wydarzenia;
8. „**nauczyciel**” oznacza każdego pracownika pedagogicznego szkoły, w tym wychowawcę;
9. „**rodzic**” oznacza także opiekuna prawnego dziecka oraz osobę lub podmiot sprawujący pieczę zastępczą nad dzieckiem;

10. **„wolontariusz”** oznacza osobę fizyczną, która ochotniczo i bez wynagrodzenia uczestniczy w programie Wolontariatu PZPN lub w programie wolontariatu klubu lub związku piłkarskiego;
11. **„sport”** oznacza wszelkie formy aktywności fizycznej, które stawiają sobie za cel wypracowanie lub poprawienie kondycji fizycznej i psychicznej, rozwój stosunków społecznych lub osiągnięcie wyników sportowych na wszelkich poziomach zaawansowania i umiejętności;
12. **„dane osobowe”** oznaczają pojedyncze informacje lub zbiory danych o zidentyfikowanej lub możliwej do zidentyfikowania osobie fizycznej. Dziecko można zidentyfikować na podstawie danych takich jak: imię i nazwisko, numer legitymacji członkowskiej, jednego lub kilka szczególnych czynników określających fizyczną, ekonomiczną lub społeczną tożsamość dziecka;
13. **„ochrona danych osobowych”** oznacza zabezpieczenie tych danych przed ich utratą, wyciekiem lub niepowołanym dostępem przez podmioty, które nimi dysponują, tj. najczęściej trenerów, kluby lub związki piłkarskie. Ochrona polega także na niedopuszczeniu do sytuacji, aby te dane były przetwarzane przez osoby niemające do tego upoważnienia;
14. **„nadużycie wobec dziecka”** oznacza każde działanie wobec dziecka prowadzące do fizycznej lub emocjonalnej krzywdy, w tym niegodziwego traktowania, przemocy, wykorzystywania, a także każde zaniechanie prowadzące do zaniedbania lub braku reakcji na podstawowe potrzeby dziecka;
15. **„ochrona dzieci”** oznacza podejmowanie środków mających na celu ograniczenie możliwości wystąpienia nadużyć wobec dzieci, a także propagowanie ich dobrostanu. Ochrona dzieci obejmuje szereg działań przyczyniających się do zapewnienia, by wszystkie dzieci uczestniczące w sporcie miały pozytywne doświadczenia;
16. **„stereotyp”** oznacza uproszczoną opinię, myśl o innej osobie jako przedstawicielu grupy społecznej, opartą o wyobrażenie rozpowszechnione społecznie i przekazywane nawzajem;
17. **„uprzedzenie”** oznacza uczucie wobec osoby jako reprezentanta poszczególnej grupy, niezależnie od tego, jak się ta osoba zachowuje;
18. **„dyskryminacja”** oznacza zachowanie wobec osoby, oparte o stereotypy i uprzedzenia, jakie wobec niej mamy;
19. **„przemoc fizyczna”** oznacza celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu uszkodzenie ciała. Skutkiem przemocy fizycznej mogą być złamania, siniaki, rany cięte, poparzenia, obrażenia wewnętrzne;

20. **„zaniedbanie”** oznacza niezaspakajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych dziecka przez trenera, opiekuna, rodzica lub inną osobę pracującą z dziećmi, np. niezapewnienia jedzenia, opieki medycznej lub bezpieczeństwa;
21. **„przemoc seksualna”** lub **„wykorzystywanie seksualne”** oznacza angażowanie dziecka w aktywność seksualną przez osobę dorosłą, np. trenera, opiekuna lub rodzica. Obejmuje zachowania fizyczne, np. dotykanie dziecka, jak i bez kontaktu fizycznego, np. podglądanie lub słowna agresja. Obejmuje także kontakty seksualne między znacznie starszym dzieckiem a młodszym dzieckiem lub jeśli jedna osoba obezwładnia inną niezależnie od wieku;
22. **„przemoc emocjonalna”** oznacza każdy akt powodujący naruszenie godności osobistej dziecka, ukierunkowany na wyrządzenie krzywdy, tj. poniżanie, krytykowanie, upokarzanie lub ośmieszanie dziecka, brak odpowiedniego wsparcia i uwagi, powodujące obniżenie jego poczucia wartości;
23. **„Rejestr Sprawców Przestępstw na tle seksualnym”** lub **„RSPTS”** obejmuje rejestr publiczny, rejestr z dostępem ograniczonym i rejestr osób, w stosunku do których Państwowa Komisja ds. wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15, wydała postanowienie o wpisie do rejestru. Uchwałą nr VI/91 z dnia 24 lipca 2020 roku Zarząd Polskiego Związku Piłki Nożnej wprowadził procedury uzyskania informacji z Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym (RSPTS) dla PZPN i Członków Statutowych, oraz Uchwałą nr VI/92 z dnia 24 lipca 2020 roku Regulamin Pracy Administratora RSPTS.
24. **„bezpieczna rekrutacja kadr”** oznacza rekomendowaną ścieżkę rekrutacji osoby aplikującej na stanowisko związane z aktywnością dzieci, składającą się z 3 etapów mających na celu zmniejszenie prawdopodobieństwa zatrudnienia niewłaściwej osoby. Obejmuje ona m.in. formularz samooceny kandydata do pracy z dziećmi, pytania podczas rozmowy kwalifikacyjnej dotyczące bezpieczeństwa dzieci oraz prawną weryfikację osoby w Krajowym Rejestrze Karnym („KRK”) oraz Rejestrze Sprawców Przestępstw na tle seksualnym („RSPTS”);
25. **„kodeks postępowania”** oznacza wspólny zestaw uzgodnionych i akceptowalnych zachowań, które pomagają tworzyć i utrzymywać pozytywne, przyjazne i bezpieczne środowisko dla dzieci. Rekomendacje PZPN dotyczące Bezpieczeństwa Dzieci zawierają Kodeksy: postępowania dla trenerów, opiekunów, wolontariuszy i innych osób pracujących z dziećmi, Kodeks postępowania dla rodziców/opiekunów prawnych, Kodeks postępowania dla opiekunów podczas wyjazdów lub obozów piłkarskich, Kodeks postępowania dla dzieci oraz zasady korzystania z szatni i łazienek zapewniające prywatność i bezpieczeństwo i zasady związane z bezpieczeństwem

dzieci podczas aktywności sportowych lub obozów piłkarskich, w tym z zapewnieniem noclegu;

26. „**bezpieczeństwo online**” oznacza rekomendowane wdrożenie ogólnych zasad prewencyjnych, wobec zagrożeń związanych z aktywnością online, m.in. ochrony prywatności i danych osobowych;
27. „**podnoszenie świadomości**” oznacza informowanie o działaniach mających za zadanie ochronę dzieci w celu wprowadzenia reguł i procedur ochronnych w życie. Do podnoszenia świadomości należy korzystać z takich narzędzi jak: szkolenia, kursy, warsztaty z zakresu bezpieczeństwa i ochrony dzieci, prezentacje, ulotki informacyjne, broszury, dedykowane materiały szkoleniowe i manuały dla kadr;
28. „**system ochrony dziecka**” oznacza działania związków, klubów i osób fizycznych pracujących z dziećmi przy współpracy z organizacjami działającymi na podstawie obowiązujących przepisów prawa w sferze ochrony dzieci przed różnymi formami krzywdzenia i zaniedbywania;
29. „**punkt centralny w zakresie ochrony dzieci**” oznacza punkt kontaktowy, którego utworzenie i włączenie w strukturę podmiotu piłkarskiego wyższego szczebla np. Związku Wojewódzkiego, zaleca PZPN. Zadaniem takiego punktu miałyby być udzielanie informacji, doradztwa, wsparcia we wdrażaniu Rekomendacji PZPN dotyczących Bezpieczeństwa Dzieci i powiązanych z nim procedur, w tym prawidłowego reagowania na incydenty.
30. „**podmioty związane z ochroną dzieci**” oznaczają organy, instytucje i organizacje, na których ciąży prawny obowiązek ochrony dzieci przed wszelkimi nadużyciami. Obejmuje m.in. policję, prokuraturę, rzecznika praw dziecka, szkołę, pomoc społeczną;
31. „**formularz postępów**” oznacza rekomendowane narzędzie wspierające mierzenie sukcesu w ochronie i koncentruje się na potrzebie okresowego przeglądu środków ochronnych i postępów w ich wdrażaniu. Formularz postępów stanowi załącznik do Rekomendacji PZPN dotyczących Bezpieczeństwa Dzieci;
32. „**wizyta monitorująca**” oznacza zalecaną obserwację jednostek treningowych i weryfikację dokumentacji, m.in. rejestru incydentów, formularzy samooceny, realizowaną wewnątrz przez klub, związek lub inny podmiot piłkarski.

ZAŁĄCZNIK B. PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA REKOMENDACJI PZPN DOTYCZĄCYCH BEZPIECZEŃSTWA DZIECI

1. PRAWO MIĘDZYNARODOWE

1.1. Art. 19 pkt 1 **Konwencji o prawach dziecka** przyjętej przez Zgromadzenie ONZ dnia 20.11.1989 r. stanowi podstawę ram prawnych ochrony dzieci. Prawo do ochrony zdrowia, określone zostało w art. 24, i stanowi jedno z najważniejszych praw socjalnych każdego człowieka. Sposobem realizacji tego prawa jest m.in. promocja zdrowego trybu życia, a w szczególności rozwijanie kultury fizycznej wśród dzieci i młodzieży, np. poprzez uczestnictwo w zajęciach sportowych. Ochrona zdrowia dzieci w sporcie to zarówno zapobieganie kontuzjom jak i zapewnienie odpowiedniej opieki medycznej w przypadku incydentu zdrowotnego. Obejmuje także dbałość o zdrowie psychiczne, jak brak wywierania presji lub nacisku na dzieci, budowanie dobrej atmosfery, zapewnianie potrzeb natury fizjologicznej oraz reagowanie na inne potrzeby dzieci. Konwencja w art. 33 chroni również najmłodszych przed narkomanią. Każde dziecko ma wolność osobistą i prawo do nietykalności cielesnej. Art. 35 Konwencji odwołuje się ponadto do przeciwdziałania uprowadzeniom, sprzedaży lub handlowi dziećmi. Ochrona przed nielegalnym transferem za granicę określona w art. 11, jest odpowiedzią na proceder wykorzystywania młodych zawodników. Mimo iż w większości przypadków zjawisko to nie podlega definicji prawnej handlu towarem ludzkim, jest ono nie do przyjęcia ze względu na fundamentalne wartości uznawane przez wszystkie państwa członkowskie Unii Europejskiej. Jest ono również niezgodne z wartościami propagowanymi przez sport. Art. 37 Konwencji precyzuje, że żadne dziecko nie może podlegać torturowaniu bądź okrutnemu, nieludzkiemu czy poniżającemu traktowaniu lub karaniu².

1.2. Europejska Karta Społeczna z dnia 18 października 1961 r. przewiduje w cz. I ust. 7 prawo dzieci do szczególnej ochrony przed zagrożeniami fizycznymi i moralnymi, na które są narażone.

1.3. Konwencja Rady Europy z dnia 25 października 2007 r. wprowadza regulacje ochronne przed seksualnym wykorzystywaniem dzieci i niegodziwym ich traktowaniem w celach seksualnych.

---

² Także Europejska konwencja o zapobieganiu torturom oraz nieludzkiemu lub poniżającemu traktowaniu albo karaniu, CETS nr 126.

2. PRAWO UNII EUROPEJSKIEJ

2.1. Karta Praw Podstawowych Unii Europejskiej uznaje, że dzieci mają prawo do ochrony i opieki niezbędnej dla ich dobrostanu. Instytucje Unii Europejskiej przyjęły określone regulacje odnoszące się do różnych aspektów ochrony dzieci, np. przyjęcie dyrektywy 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie zwalczania niegodziwego traktowania w celach seksualnych i wykorzystywania seksualnego dzieci oraz pornografii dziecięcej. Niegodziwe traktowanie w celach seksualnych i wykorzystywanie seksualne dzieci, w tym pornografia dziecięca, stanowią poważne pogwałcenie praw podstawowych, w szczególności praw dzieci do ochrony i opieki niezbędnych dla ich dobra, przewidzianych w Konwencji ONZ o prawach dziecka z 1989 r. i w Karcie praw podstawowych UE. Art. 165 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej podkreśla istotę i rozwijanie europejskiego wymiaru w sporcie oraz rolę ochrony fizycznej i moralnej integralności sportowców w tym zakresie.

2.2. W Białej Księdze na temat sportu z dnia 11 lipca 2007 r. zwrócono uwagę na nowe wyzwania i zagrożenia w sporcie, które pojawiły się w społeczeństwie europejskim. Do takich zjawisk należy m.in. wykorzystywanie młodych zawodników sportowych, przemoc, wykorzystywanie seksualne lub rasizm.

2.3. Dalej na gruncie prawa unijnego, na konieczność ochrony dzieci w sporcie szczególną uwagę zwrócili Rada i przedstawiciele rządów państw członkowskich UE, przyjmując **w grudniu 2019 r. konkluzje**³ w tym zakresie. Ochrona dzieci w sporcie powinna być rozumiana jako ochrona dzieci przed krzywdą, nadużyciami, przemocą, wykorzystywaniem i zaniedbaniem. Ochrona dzieci obejmuje szereg działań przyczyniających się do zapewnienia, by wszystkie dzieci uczestniczące w sporcie miały pozytywne doświadczenia. W tym celu, konieczne jest powzięcie pozytywnych środków zapobiegawczych oraz dostosowania istniejących procedur karania.

2.4. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. (RODO) w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych), (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016 r., s. 1) ujednocila zasady przetwarzania danych osobowych na terenie całej Unii Europejskiej. Rozszerza pojęcie danych osobowych, uwzględniając możliwości rozwoju technologicznego i pojawienie się nowych form identyfikacji (dane genetyczne/dane biometryczne/dane dotyczące

---

³ Konkluzje Rady w sprawie promowania zajęć w zakresie sprawności ruchowej, aktywności fizycznej i zajęć sportowych dla dzieci (2015/C 417/09); Zalecenia grupy ekspertów w sprawie ochrony młodych sportowców i poszanowania praw dziecka w sporcie.

zdrowia). Już w swojej preambule RODO wskazuje, że dane osobowe dzieci objęte zostały specjalną ochroną. Wynika to z ich mniejszej świadomości odnośnie ryzyka, konsekwencji oraz praw im przysługujących w związku z przetwarzaniem danych. Szczególnej ochronie podlegają np. dane przetwarzane w celach marketingowych. Do przetwarzania danych osobowych dzieci lub rodziców/opiekunów prawnych w związku z aktywnościami dzieci wymagane są odpowiednie zgody, których opracowane wzory stanowią załączniki do treści Rekomendacji PZPN dotyczących Bezpieczeństwa Dzieci.

3. PRAWO KRAJOWE

- 3.1.** Podstawę ochrony praw dziecka w Polsce tworzą **Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej⁴ i polskie ustawodawstwo⁵, a także ratyfikowane umowy międzynarodowe** dotyczące praw człowieka, w szczególności praw dziecka. Akty prawne odwołują się do ochrony dzieci przed wszelkimi formami przemocy fizycznej lub psychicznej, krzywdy lub zaniedbania, złego traktowania lub wyzysku, w tym wykorzystywania w celach seksualnych, dzieci pozostających pod opieką rodziców lub innych osób sprawujących opiekę nad dzieckiem.
- 3.2.** Art. 72 ust. 1 Konstytucji RP zapewnia dziecku prawo do ochrony przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją. Art. 40 Konstytucji RP zaś wskazuje, że nikt nie może być poddany torturom ani okrutnemu, nieludzkiemu lub poniżającemu traktowaniu i karaniu. Zakazuje się stosowania kar cielesnych. Art. 72 ust. 4 wprowadza instytucję stojącego na straży praw dzieci Rzecznika Praw Dziecka, którego kompetencje i sposób powoływania określa **ustawa z dnia 6 stycznia 2000 r. o Rzeczniku Praw Dziecka.**
- 3.3.** Zarówno Konstytucja RP, a także inne akty prawa międzynarodowego, w tym Konwencja o prawach dziecka, oraz ustawy prawa krajowego nakazują wszystkim kierowanie się dobrem dzieci, zasadą równości wobec każdego dziecka oraz poszanowaniem ich praw. Ustawy szczególne nakładają obowiązki i regulują odpowiedzialność rodziców oraz osób sprawujących opiekę nad małoletnimi, tak np. **ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.**
- 3.4.** **Ustawa z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie** zawiera przepisy odnoszące się do uczestnictwa dzieci w aktywnościach sportowych. Polski legislator dostrzegł zagrożenia dla bezpieczeństwa dzieci podczas obozów, wyjazdów i wycieczek dzieci,

---

⁴ Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483 ze zm.).

⁵ Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. z 2017 r., poz. 682); ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz.U. z 2017 r., poz. 459 ze zm.).

regulując zasady w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 marca 2016 r. w sprawie wypoczynku dzieci i młodzieży.

- 3.5. Polski Kodeks karny⁶** wymienia szereg przestępstw przeciwko dzieciom i młodzieży. Dotyczący przestępstwa znęcania się art. 207 k.k. stoi na straży bezpieczeństwa osobistego dziecka i jego prawidłowego rozwoju. Szczególnie piętnowane są przestępstwa nadużycia seksualnego, które poza Kodeksem karnym reguluje m.in. **ustawa z dnia 13 maja 2016 roku o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym⁷**. Małoletni poniżej piętnastego roku życia, niedojrzali seksualnie i niezdolni do wyrażania woli w zakresie życia seksualnego chronieni są w art. 200 § 1 k.k. przed obcowaniem płciowym i innymi czynnościami seksualnymi. Penalizowane jest również utrwalanie lub sprowadzanie, przechowywanie lub posiadanie, rozpowszechnianie i prezentowanie treści pornograficznych z udziałem małoletniego (art. 202 § 3 k.k.), oraz prostytutka osób małoletnich (art. 204 ust. 3 k.k.).
- 3.6.** Przepisy dotyczące ochrony dzieci znajdują się także w szeregu innych ustaw. Szczególne regulacje odnośnie dzieci przewiduje np. art. 15 ust. 2 **ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi⁸** oraz art. 58 ust. 2 i art. 59 ust. 2 **ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii⁹**.

4. WEWNĘTRZNE PRZEPISY ZWIĄZKOWE PZPN

- 4.1. Statut PZPN¹⁰** określa cele związku, zadania oraz sposoby ich realizacji. Wszyscy członkowie PZPN, jego organy, zawodnicy, trenerzy, sędziowie, licencjonowani organizatorzy imprez piłkarskich i osoby zatrudnione w sporcie piłki nożnej zobowiązani są przestrzegać podczas pełnienia swoich funkcji postanowienia statutów, przepisów, wytycznych i decyzji FIFA, UEFA oraz PZPN, a także przestrzegać postanowień Kodeksu Etycznego FIFA.
- 4.2.** Art. 7 Statutu PZPN wskazuje na kanon zasad istotnych dla związku sportowego, tj. neutralność pod względem politycznym, religijnym, etnicznym i rasowym. Ponadto wskazuje, że jakakolwiek dyskryminacja osób w związku z uprawianiem sportu piłki nożnej ze względów etnicznych, płci, języka, religii, przekonań politycznych lub innego

---

⁶ Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz.U. z 2017 r., poz. 2204).

⁷ Także w ustawie z dnia 24 maja 2000 r. o Krajowym Rejestrze Karnym (Dz. U. z 2019 r., poz. 1158).

⁸ Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 1982, nr 35, poz. 230).

⁹ Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2005, nr 179, poz. 1485).

¹⁰ Statut PZPN (t. j. z 21.02.2020 r., dalej: Statut)

powodu jest wyraźnie zabroniona pod groźbą zastosowania sankcji dyscyplinarnych, w tym zawieszenia lub wykluczenia ze związku.

- 4.3. Art. 11 Statutu PZPN określa cele związku, np. promowanie piłki nożnej z uwzględnieniem zasad fair play oraz jej wartości integracyjnych, edukacyjnych, kulturalnych i humanitarnych. PZPN opracowuje programy przeznaczone dla młodych zawodników, stara się rozwijać etyczne zasady i postawy w sporcie piłki nożnej, w tym zwłaszcza w zakresie uczciwej rywalizacji sportowej, w sposób eliminujący powstawanie niedozwolonych metod, praktyk oraz nadużyć.
- 4.4. Zgodnie z art. 11 § 1 pkt 12 Statutu, związek zobowiązuje się do przestrzegania i promowania wszystkich międzynarodowo uznanych praw człowieka, w tym w szczególności praw dzieci.
- 4.5. Istotnym zobowiązaniem PZPN jest promowanie i umacnianie zasad dobrego zarządzania i dobrych praktyk na szczeblu krajowym oraz inspirowanie swoich członków do przyjęcia zasad dobrego zarządzania. Realizacją tego celu jest przyjęcie Rekomendacji PZPN dotyczących Bezpieczeństwa Dzieci, które tworzą kodeksy dobrych praktyk w zakresie ochrony dzieci.
- 4.6. Dla osiągnięcia statutowych celów, PZPN opracowuje programy, organizuje kursy i szkolenia, wydaje uchwały i decyzje wiążące członków PZPN, inne organizacje działające w sporcie piłki nożnej, zawodników, trenerów, licencjonowanych organizatorów imprez piłkarskich, sędziów i działaczy piłkarskich. PZPN tworząc programy, oraz dobre praktyki, wypełnia zadania z zakresu ochrony dzieci przed demoralizacją, zaniedbaniem i innymi formami niewłaściwego traktowania.
- 4.7. Zgodnie z art. 12 § 1 pkt 16 Statutu związek wydaje wytyczne i przepisy dotyczące zapewnienia porządku i bezpieczeństwa w czasie zawodów piłki nożnej na obiektach sportowych oraz nadzorowanie ich przestrzegania przez członków Związku. Jak wskazuje dalej pkt 17 i 22, PZPN aktywnie przeciwdziała wszelkim ujemnym zjawiskom związanym z uprawianiem sportu piłki nożnej, a także wspiera działalność Uczniowskich Klubów Sportowych, Szkół Mistrzostwa Sportowego oraz Wojewódzkich Ośrodków Szkolenia Młodzieży kształcących uzdolnioną młodzież w sporcie piłki nożnej.
- 4.8. PZPN prowadzi także działalność oświatową, szkoleniową, wydawniczą i popularyzatorską, w szczególności w zakresie promowania zasad etycznych obowiązujących w sporcie piłki nożnej, i swoim zakresem obejmuje również dzieci.
- 4.9. **Uchwała z dnia 6 grudnia 2019 roku Zarządu PZPN** stanowi odpowiedź na prawo do ochrony dzieci przed wyzyskiem i nadużyciami seksualnymi. Należy przeciwdziałać zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i zwalczać wykorzystywanie seksualne nieletnich w piłce nożnej. Dziecko powinno być wolne od wszelkich działań

lub praktyk seksualnych, wykorzystywania do prostytucji i pornografii. PZPN przygotował stosowne procedury umożliwiające weryfikację osób pracujących z dziećmi oraz powołał koordynatora i administratora dla systemów rejestru przestępstw na tle seksualnym:

- 1) Zgodnie z art. 21 **ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępstwami na tle seksualnym**, w przypadku zatrudniania lub dopuszczania osób do aktywności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem małoletnich lub opieką nad nimi (np. regularne treningi piłkarskie, wyjazdy na obozy sportowe) pracodawca lub inny organizator w zakresie takiej działalności ma obowiązek sprawdzenia, czy dane zatrudnianej lub dopuszczanej osoby są zamieszczone w Rejestrze Sprawców Przystępstwa na Tle Seksualnym (RSPST) z dostępem ograniczonym i w Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15, wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze;
- 2) Polski Związek Piłki Nożnej, Uchwałą Zarządu nr XII/195 z dnia 6 grudnia 2019 w sprawie stosowania przez PZPN postanowień ustawy z dnia 13 maja 2016 roku o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym, powołał administratora systemów rejestrów przestępstw na tle seksualnym (RSPTS),. Uchwałą nr VI/91 z dnia 24 lipca 2020 roku Zarząd Polskiego Związku Piłki Nożnej wprowadził do stosowania Procedurę uzyskania informacji z Rejestru Sprawców Przystępstwa na Tle Seksualnym (RSPTS) dla PZPN i Członków Statutowych, oraz Uchwałą nr VI/92 z dnia 24 lipca 2020 roku Zarząd Polskiego Związku Piłki Nożnej uchwalił Regulamin Pracy Administratora RSPTS.
- 3) Administrator Systemów RSPTS PZPN czuwa nad prawidłowym wypełnianiem obowiązku ustawowego;
- 4) Administrator Systemów RSPTS PZPN osobiście lub przez osoby wyznaczone dokonuje kontroli wykonywania przez członków statutowych PZPN, obowiązków weryfikacji z rejestrów;
- 5) władze każdego podmiotu piłkarskiego będącego członkiem PZPN, mają obowiązek wyznaczyć osobę lub zespół osób odpowiedzialnych za weryfikację osób pracujących i trenujących z dziećmi. Istotne jest ustalenie kto w danym podmiocie ma lub może mieć styczność z zawodnikiem małoletnim;
- 6) obowiązkowi sprawdzenia pracownika, współpracownika nie należy ograniczać do weryfikacji nowozatrudnionych lub potencjalnych pracowników, ale należy

także przeprowadzić weryfikację osób już dopuszczonych do pracy z małoletnimi;

- 7) wolą i intencją PZPN, w oparciu o przepisy obowiązującego prawa jest to, aby postanowienia w zakresie dokonywania weryfikacji w rejestrze były stosowane nie tylko przez członków PZPN, ale przez każdy podmiot piłkarski pracujących z dziećmi i młodzieżą;
- 8) każdy podmiot piłkarski będący pracodawcą lub organizatorem aktywności dzieci powinien dołożyć wszelkich starań, które zmierzają do weryfikacji również tych osób, którzy opiekują się bądź pracują z dziećmi, a nie są bezpośrednimi pracownikami lub współpracownikami podmiotu piłkarskiego. Władze podmiotu powinny zażądać od podwykonawcy pełnej listy pracowników oddelegowanych do pracy z dziećmi, a po otrzymaniu listy, niezwłocznie sprawdzić pracowników w rejestrze. Jeśli podwykonawca w związku z wykonywaną działalnością dokonał weryfikacji wówczas od tego podmiotu można żądać przedłożenia identyfikatorów ostatnich wydruków osobowych z rejestru, w celu potwierdzenia wykonania weryfikacji;
- 9) weryfikacji nie przeprowadza się na stanowiskach administracyjnych i obsługowych. Sam fakt przypadkowej styczności z małoletnimi zawodnikami, jaki wiąże się z pracą na takich stanowiskach, nie oznacza, że dany pracownik wykonuje obowiązki związane z opieką czy wychowaniem małoletnich.
- 10) rejestr składa się z dwóch części: z rejestru z ograniczonym dostępem (od października 2017r.), oraz z dostępem publicznym (od stycznia 2018r.). W rejestrze znajdują się dane identyfikujące osobę, takie jak dane osobowe wraz z aktualnymi miejscami pobytu oraz informacją o tym, czy sprawca aktualnie odbywa karę. Rejestr pozwala uzyskać konkretne dane związane z rodzajem popełnionego przestępstwa;
- 11) w celu uzyskania informacji z rejestru z dostępem ograniczonym przygotowanego przez Ministerstwo Sprawiedliwości należy założyć na stronie internetowej ms.gov.pl konto użytkownika instytucjonalnego, następnie przesłać pisemne zgłoszenie utworzenia konta do Biura Informacyjnego Krajowego Rejestru Karnego (BI KRK). Po aktywowaniu konta przez BI KRK należy wygenerować pytanie do Systemu RSPTS, które należy opatrzyć kwalifikowanym podpisem elektronicznym lub podpisem potwierdzonym profilem zaufanym ePUAP. Informacje uzyskane z RSPTS udostępniane są w sposób umożliwiający sporządzenie z nich wydruku. Strona www.rps.ms.gov.pl umożliwia sprawdzenie autentyczności wydruku informacji z RSPTS;

12) konto użytkownika instytucjonalnego jest przeznaczone dla podmiotów przed nawiązaniem z każdą osobą stosunku pracy, współpracy (w tym na zasadach umów cywilnoprawnych), związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem małoletnich lub z opieką nad nimi, w zakresie uzyskania informacji, czy dane tej osoby są zgromadzone w tym rejestrze.

4.10. W celu bezpiecznej rekrutacji kadr oraz najlepszej opieki trenerskiej, zarówno pod względem merytorycznego przygotowania, jak i adekwatności do pracy z dziećmi, zarząd PZPN przyjął dwie uchwały, tj. pierwszą **dnia 20 kwietnia 2017 r. w sprawie licencji trenerskich** uprawniających do prowadzenia zespołów uczestniczących w rozgrywkach piłki nożnej w Polsce, drugą dnia **25 maja 2017 r. w sprawie organizacji kursów kształcenia trenerów piłki nożnej zgodnie z wymogami konwencji trenerskiej UEFA oraz Karty Grassroots UEFA.**

4.11. Należy wskazać, że PZPN reaguje na zaistniałe incydenty, gdy jedną ze stron jest małoletni. Związek egzekwuje odpowiedzialność organizacyjną, dyscyplinarną i regulaminową wobec członków statutowych związku oraz wcześniej wymienionych podmiotów, np. trenerów lub sędziów.

4.12. Art. 59 § 2 i 3 Statutu tworzą podstawę prawną regulującą działania Rzecznika Dyscyplinarnego i Rzecznika Etyki. **Rzecznik Dyscyplinarny PZPN** prowadzi postępowania wyjaśniające, składa i udziela poparcia dla wniosków o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego w sprawach przewinień dyscyplinarnych oraz odwołań od decyzji organów dyscyplinarnych PZPN wydanych odnośnie tych przewinień w związku z ich popełnieniem na wszystkich poziomach rozgrywek, np. w razie rażących przypadków rasizmu.

4.13. **Rzecznik Etyki** jest powoływany w celu podejmowania wszelkich działań dozwolonych przez prawo w celu zagwarantowania uczciwego współzawodnictwa sportowego, opartego na zasadzie równych szans konkurentów, a także w celu eliminacji zjawiska korupcji oraz innych postaci nieuczciwych zachowań w sporcie.” Rzecznik Etyki. dysponuje także uprawnieniem w zakresie składania i popierania wniosków o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego w sprawach przewinień wynikających z Kodeksu Etycznego PZPN, oraz składania środków zaskarżenia od wydanych w nich orzeczeń.

**ZAŁĄCZNIK NR 1. ZGODY RODZICÓW/OPIEKUNÓW PRAWNYCH NA PRZETWARZANIA
DANYCH DZIECKA/PODOPIECZNEGO**

_____ *miejsowość i data*

Imię i nazwisko zawodnika/uczestnika*:	
Data urodzenia zawodnika/uczestnika*:	
PESEL zawodnika/uczestnika*:	
<i>(inne niezbędne dane)</i>	

Imię i nazwisko rodzica/opiekuna prawnego zawodnika (I)*:	
Numer kontaktowy do rodzica/opiekuna prawnego zawodnika (I*):	
PESEL rodzica/opiekuna prawnego zawodnika*:	

Imię i nazwisko rodzica/opiekuna prawnego zawodnika (II)**:	
Numer kontaktowy do rodzica/opiekuna prawnego zawodnika (II)**:	
PESEL rodzica/opiekuna prawnego zawodnika**:	

OŚWIADCZENIE JEDNEGO RODZICA:

W przypadku niemożności uzyskania zgody obojga rodziców/opiekunów prawnych, poniższe oświadczenie wypełnia jeden z rodziców/opiekunów prawnych:

Oświadczam, że będąc pouczona/y o treści art. 97 ¹⁾ ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. 2019 poz. 2086 z późn. zm.), wyrażenie zgody na przetwarzanie danych osobowych przez drugiego rodzica/opiekuna prawnego nie jest możliwe z przyczyn mi znanych bądź uzyskałam/em zgodę na przetwarzanie danych od drugiego rodzica/opiekuna prawnego.

1) Art. 97. § 1. Jeżeli władza rodzicielska przysługuje obojgu rodzicom, każde z nich jest obowiązane i uprawnione do jej wykonywania. § 2. Jednakże o istotnych sprawach dziecka rodzice rozstrzygają wspólnie; w braku porozumienia między nimi rozstrzyga sąd opiekuńczy.

_____ *czytelny podpis rodzica/opiekuna prawnego*

Jako rodzic/e bądź opiekun/owie prawny/ni dziecka
_____ (imię i nazwisko) zawodnika/uczestnika
_____ (nazwa wydarzenia), którego organizatorem jest
_____ (nazwa podmiotu),

Oświadczam/y co następuje:

- A. **nie istnieją żadne przeciwwskazania zdrowotne** do udziału mojego dziecka/podopiecznego w _____ (nazwa wydarzenia/formy aktywności, np. treningi) oraz jednocześnie wyrażam zgodę na udzielenie pierwszej pomocy mojemu dziecku, jeśli taka potrzeba zaistnieje.
- B. **znane są mi zapisy Rekomendacji PZPN dotyczących Bezpieczeństwa Dzieci, których zobowiązuję się przestrzegać, dostępne na stronie internetowej [...].**

Podpis (I) _____ Podpis (II) _____

ZGODY OBOWIĄZKOWE:

TAK NIE
  W rozumieniu art. 6 ust.1 lit. a Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. (RODO) **wyrażam zgodę** jako rodzic/opiekun prawny na udział mojego dziecka **treningach/zawodach/meczach/rozgrywkach/zgrupowaniach/turniejach/inne** organizowanych przez .....
(nazwa podmiotu).

TAK NIE
  W rozumieniu art. 6 ust.1 lit. a Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. (RODO) **wyrażam zgodę** jako rodzic/opiekun prawny na udział mojego dziecka w formach aktywności wskazanych w powyższej zgodzie organizowanych przez ..... (nazwa podmiotu), poza jego siedzibą – wyjazdy, wypoczynek związany z przemieszczaniem się dziecka.

TAK NIE
  W rozumieniu art. 6 ust.1 lit. a Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 (RODO) **wyrażam zgodę** na przetwarzanie przez .....(nazwa podmiotu) z siedzibą .....(adres) **moich danych osobowych** w związku z udziałem mojego dziecka w formach aktywności wskazanych w powyższych zgodach, w tym w celach elektronicznej rejestracji mojego dziecka w systemie Extranet Polskiego Związku Piłki Nożnej (dalej: PZPN) oraz portalu www.lacznaspilka.pl lub inne.

TAK NIE

W rozumieniu art. 6 ust.1 lit. a Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 (RODO) **wyrażam zgodę** na przetwarzanie przez ..... (nazwa podmiotu) **danych osobowych mojego dziecka** w związku z udziałem mojego dziecka w formach aktywności wskazanych w powyższych zgodach w tym w celach elektronicznej rejestracji mojego dziecka w systemie Extranet PZPN oraz portalu www.laczynaspilka.pl lub inne.

TAK NIE

W rozumieniu art. 6 ust.1 lit. a Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. (RODO) oraz przepisów ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych **wyrażam zgodę** na rejestrowanie wizerunku mojego dziecka podczas aktywności sportowej w ramach rozgrywek i innych form aktywności wspomnianych wyżej oraz udzielam nieodpłatnej licencji nie ograniczonej ilościowo, czasowo ani terytorialnie na rejestrowanie wizerunku mojego dziecka podczas tych aktywności oraz na bezpłatne wykorzystanie tego wizerunku na potrzeby ..... (nazwa podmiotu) oraz działalności statutowej, poprzez umieszczenie zdjęć i filmów w przestrzeni publicznej.

TAK NIE

W rozumieniu art. 81 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych **wyrażam zgodę** na używanie, obróbkę, powielanie i wielokrotne rozpowszechnianie materiałów fotograficznych i filmowych zawierających wizerunek i wypowiedzi dziecka, utrwalonych podczas wspomnianej wyżej aktywności sportowej jakąkolwiek techniką, na wszelkich nośnikach (w tym w postaci fotografii i dokumentacji filmowej lub dźwiękowej) wyłącznie na potrzeby promocji ..... (nazwa podmiotu) oraz na potrzeby działalności statutowej. Niniejsza zgoda jest nieodpłatna, nie jest ograniczona ilościowo, czasowo ani terytorialnie.

TAK NIE

W rozumieniu art. 81 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych **wyrażam zgodę**, aby dla potrzeb realizacji działań informacyjno-promocyjnych ..... (nazwa podmiotu) oraz jego działalności statutowej, wizerunek mojego dziecka mógł być użyty w różnego rodzaju formach elektronicznego i poligraficznego przetwarzania, kadrowania i kompozycji, a także zestawiony z wizerunkami innych osób, mógł być uzupełniony towarzyszącym komentarzem, natomiast nagranie filmowe i dźwiękowe z udziałem mojego dziecka mogą być cięte, montowane, modyfikowane, dodawane do innych materiałów powstających na potrzeby wydarzenia - bez obowiązku akceptacji produktu końcowego. Zgoda obejmuje wszelkie pola eksploatacji w szczególności plakaty, ulotki, billboardy, inne drukowane materiały promocyjne, relacje i spoty telewizyjne, radiowe,

materiały prasowe, rozpowszechnianie w sieciach telefonii komórkowej oraz w Internecie.

Podpis (I) _____ **Podpis (II)** _____

ZGODY DOBROWOLNE:

TAK **NIE** **Wyrażam zgodę** na otrzymywanie przez mnie oraz przez moje dziecko/podopiecznego informacji handlowych drogą elektroniczną, pochodzących od .....

(nazwa podmiotu).

Podpis (I) _____ **Podpis (II)** _____

*pole obowiązkowe, **pole nieobowiązkowe w przypadku, gdy zawodnik ma tylko jednego rodzica/opiekuna prawnego lub zgoda została uzyskana na odległość (oświadczenie jednego rodzica)

ZAŁĄCZNIK NR 2. UPOWAŻNIENIE DO PRZETWARZANIA DANYCH OSOBOWYCH

Z dniem 30 października 2020 r. upoważniam Panią/Pana*

.....
(imię i nazwisko)

do przetwarzania danych osobowych zgodnie z zakresem obowiązków wykonywanych jako Trener/Koordynator/Drugi Trener/Asystent Trenera/Organizator aktywności z dziećmi/Opiekun/Wolontariusz/Pracownik medyczny*, inne

.....
W ..... (nazwa podmiotu, adres).

Zobowiązuję Panią/Pana* do przetwarzania danych uczestników/zawodników, ich przedstawicieli ustawowych zgodnie z poleceniami wydanymi przez Administratora w ramach sprawowanej funkcji, oraz do przestrzegania przepisów dotyczących ochrony danych osobowych jak również wprowadzonych i wdrożonych do stosowania przez Administratora obowiązujących w organizacji dokumentacji ochrony danych osobowych, w tym zasad przetwarzania danych osobowych przez użytkownika końcowego.

Niniejsze upoważnienie traci moc najpóźniej z upływem lub do odwołania Pani/Pana* z pełnionej funkcji.

Miejscowość, 30 października 2020

_____
(z upoważnienia Administratora)

*-niepotrzebne skreślić

**ZAŁĄCZNIK NR 3. ZGODY RODZICÓW/OPIEKUNÓW PRAWNYCH DOTYCZĄCE
ZDROWIA DZIECKA/ PODOPIECZNEGO**

_____ *miejsowość i data*

Imię i nazwisko dziecka:	
Data urodzenia dziecka:	
PESEL dziecka:	

Imię i nazwisko rodzica/opiekuna prawnego dziecka (I):	
Numer kontaktowy do rodzica/opiekuna prawnego dziecka (I):	
PESEL rodzica/opiekuna prawnego dziecka (opcjonalnie):	

Imię i nazwisko rodzica/opiekuna prawnego dziecka (II)*:	
Numer kontaktowy do rodzica/opiekuna prawnego dziecka (II)*:	
PESEL rodzica/opiekuna prawnego dziecka (opcjonalnie)*:	

INFORMACJE:

- 1) W przypadku dziecka, który nie ukończyło 16. roku życia, niniejszy formularz wypełniają jego rodzice/opiekunowie prawni.
- 2) W przypadku niemożności uzyskania zgody obojga rodziców/opiekunów prawnych, poniższe oświadczenie wypełnia jeden z rodziców/opiekunów prawnych:

Oświadczam, że będąc pouczona/y o treści art. 97* ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. 2019 poz. 2086 z późn. zm.), wyrażenie zgody na przetwarzanie danych osobowych przez drugiego rodzica/opiekuna prawnego nie jest możliwe z przyczyn mi znanych bądź uzyskałam/em zgodę na przetwarzanie danych od drugiego rodzica/opiekuna prawnego.

* Art. 97 § 1. Jeżeli władza rodzicielska przysługuje obojgu rodzicom, każde z nich jest obowiązane i uprawnione do jej wykonywania. § 2. Jednakże o istotnych sprawach dziecka rodzice rozstrzygają wspólnie; w braku porozumienia między nimi rozstrzyga sąd opiekuńczy.

_____
czytelny podpis rodzica/opiekuna prawnego

ZAŁĄCZNIK NR 3a. ZGODA NA PODEJMOWANIE DECYZJI ZWIĄZANYCH Z HOSPITALIZACJĄ ORAZ ZABIEGAMI OPERACYJNYMI W PRZYPADKU PROBLEMÓW ZDROWOTNYCH DZIECKA

Niniejszym wyrażamy zgodę na podejmowanie decyzji związanych z hospitalizacją oraz zabiegami operacyjnymi w przypadku zagrożenia życia lub zdrowia dziecka.

Informujemy również, że dziecko:

a) choruje/nie choruje** na przewlekłe choroby

(jeśli choruje, to wskazać na jakie): .....

b) posiada/nie posiada** alergię

(jeśli posiada, to wskazać na co): .....

c) zażywa/nie zażywa** leków

(jeśli zażywa, to wskazać jakie): .....

Zobowiązujemy się każdorazowo powiadomić trenera o przeciwwskazaniach zdrowotnych do udziału dziecka w aktywnościach ..... (*nazwa podmiotu*).

W przypadku zażywania leków, wyrażamy równocześnie zgodę na podawanie leków przez sztab medyczny ..... (*nazwa podmiotu*)

w wymiarze określonym przez lekarzy prowadzących dziecka.

_____
czytelny podpis rodzica/opiekuna prawnego (I)

_____
czytelny podpis rodzica/opiekuna prawnego (II)*

_____
czytelny podpis dziecka, który ukończyło 16 lat

ZAŁĄCZNIK NR 3b. ZGODA NA POBRANIE KRWI DZIECKA

Niniejszym wyrażamy zgodę na pobranie krwi oraz wykonanie badań sportowo – lekarskich dziecka w ..... (nazwa i adres placówki medycznej).

W czasie wykonywania badań upoważniamy równocześnie członków sztabu szkoleniowego ..... (nazwa podmiotu), trenera:....., legitymującego się dowodem osobistym nr:..... do pełnienia opieki nad dzieckiem.

---

czytelny podpis rodzica/opiekuna prawnego (I)

---

czytelny podpis rodzica/opiekuna prawnego (II)*

---

czytelny podpis dziecka, który ukończyło 16 lat

ZAŁĄCZNIK NR 3c. ZGODA NA BADANIA DOTYCZĄCE ZDOLNOŚCI DO UPRAWIANIA PIŁKI NOŻNEJ PRZEZ DZIECI I MŁODZIEŻ

Niniejszym wyrażamy zgodę na przeprowadzenie w stosunku do dziecka wskazanego przez ..... (nazwa podmiotu):
lekarza specjalistę w dziedzinie medycyny sportowej, lekarza posiadającego certyfikat ukończenia kursu wprowadzającego do specjalizacji w dziedzinie medycyny sportowej lub lekarza podstawowej opieki zdrowotnej (zgodnie z przepisami Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 14 kwietnia 2011 r. w sprawie trybu orzekania o zdolności do uprawiania danego sportu przez dzieci i młodzież do ukończenia 21. roku życia oraz przez zawodników pomiędzy 21. a 23. rokiem życia (Dz. U. z 2011 r., Nr 88, poz. 500, z późn. zm.), oraz Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 22 lipca 2016 r. w sprawie kwalifikacji lekarzy uprawnionych do wydawania zawodnikom orzeczeń lekarskich o stanie zdrowia oraz zakresu i częstotliwości wymaganych badań lekarskich niezbędnych do uzyskania tych orzeczeń (Dz. U. z 2016 r., poz. 1172, z późn. zm.)), następujących badań:

- a) **wstępnych** badań lekarskich dzieci i młodzieży do ukończenia 21. roku życia, ubiegających się o wydanie orzeczenia o zdolności do uprawiania sportu piłka nożna;
- b) **okresowych** badań lekarskich dzieci i młodzieży do ukończenia 21. roku życia, uprawiających sport piłka nożna oraz zawodników pomiędzy 21. a 23. rokiem życia;
- c) **kontrolnych** badań lekarskich dzieci i młodzieży do ukończenia 21. roku życia, uprawiających sport piłka nożna oraz zawodników pomiędzy 21. a 23. rokiem życia, obejmujących m.in. ogólne badania lekarskie oraz badania specjalistyczne i diagnostyczne w zakresie niezbędnym do wydania orzeczenia lekarskiego o stanie zdrowia umożliwiającym bezpieczne uczestnictwo we współzawodnictwie sportowym (przewidziane w przepisach Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 22 lipca 2016 r. w sprawie kwalifikacji lekarzy uprawnionych do wydawania zawodnikom orzeczeń lekarskich o stanie zdrowia oraz zakresu i częstotliwości wymaganych badań lekarskich niezbędnych do uzyskania tych orzeczeń (Dz. U. z 2016 r., poz. 1172, z późn. zm.)).

---

czytelny podpis rodzica/opiekuna prawnego (I)

---

czytelny podpis rodzica/opiekuna prawnego (II)*

---

czytelny podpis dziecka, który ukończyło 16 lat

ZAŁĄCZNIK NR 3d. ZGODA NA SPRAWOWANIE OPIEKI MEDYCZNEJ W RAMACH UCZESTNICTWA W PROCESIE TRENINGOWYM

..... (nazwa podmiotu)
Niniejszym wyrażamy zgodę na sprawowanie w stosunku dziecka opieki medycznej przez lekarza .....(nazwa podmiotu), Panią/Pana* .....,
(numer dokumentu prawa wykonywania zawodu) (.....), sprawującego opiekę medyczną w czasie leczenia dzieci w sezonie ...../..... tj. w okresie od dnia ..... roku do dnia ..... roku.

Jednocześnie, w odniesieniu do dziecka wyrażamy zgodę na:

- a) przeprowadzenie badań lekarskich (podmiotowych i przedmiotowych), opiekę diabetologiczną, diagnostykę USG, diagnozowanie i leczenie chorób oraz urazów, wykonywanie procedur medycznych (takich jak: ordynowanie i podawanie suplementów oraz leków – doustnie, miejscowo na skórę, domięśniowo, dożylnie, dostawowo oraz innymi drogami; zaopatrywanie ran i obrażeń oraz inne procedury medyczne niezbędne do przeprowadzenia w trakcie prowadzonego leczenia),
- b) wykonanie badań lekarskich z użyciem promieni rentgenowskich (w trakcie prowadzonego leczenia),
- c) uczestnictwo we wszystkich procedurach związanych z kontrolą dopingu, w tym na pobranie materiału biologicznego na potrzeby tejże kontroli (tj. próbek moczu, krwi lub włosów),
- d) przeprowadzenie badań wydolnościowych przez sztab ..... (nazwa podmiotu) lub podmiot wskazany przez .....(nazwa podmiotu).

_____
czytelny podpis rodzica/opiekuna prawnego (I)

_____
czytelny podpis rodzica/opiekuna prawnego (II)*

_____
czytelny podpis dziecka, który ukończyło 16 lat

**ZAŁĄCZNIK NR 3e. ZGODA DOTYCZĄCA PRZETWARZANIA DANYCH OSOBOWYCH
ZAWIERAJĄCYCH DANE O STANIE ZDROWIA DZIECKA**

Wyrażamy zgodę/ nie wyrażamy zgody** na przetwarzanie przez .....(nazwa podmiotu), w tym członków sztabu szkoleniowego, danych osobowych dziecka, zawierających również dane o stanie zdrowia dziecka, zawartych w wynikach wyżej wymienionych badań lekarskich. .... (nazwa podmiotu) będzie przetwarzał wskazane dane osobowe w celu zapewnienia prawidłowego udziału dziecka w procesie szkolenia. Niniejsza zgoda jest dobrowolna, jednakże przetwarzanie danych osobowych przez ..... (nazwa podmiotu) jest niezbędne do udziału dziecka w procesie szkolenia.

_____
czytelny podpis rodzica/opiekuna prawnego (I)

_____
czytelny podpis rodzica/opiekuna prawnego (II)*

_____
czytelny podpis dziecka, który ukończyło 16 lat

*pole nieobowiązkowe w przypadku, gdy dziecko ma tylko jednego rodzica/opiekuna prawnego lub zgoda została uzyskana na odległość (oświadczenie jednego rodzica).

**niepotrzebne skreślić.

ZAŁĄCZNIK NR 4. KLAUZULA INFORMACYJNA DOTYCZĄCA PRZETWARZANIA DANYCH OSOBOWYCH

W związku z obowiązkiem wynikającym z art. 13 i art. 14 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE. L Nr 119, dalej: RODO), informujemy, że:

I. Administrator danych osobowych

Administratorem Państwa danych osobowych w związku z udziałem dziecka w procesie szkolenia jest ..... *(nazwa podmiotu i adres).*

II. Inspektor ochrony danych* *(pole do uzupełnienia, jeśli powołany został inspektor)*

W sprawach z zakresu ochrony danych osobowych mogą się Państwo kontaktować z wyznaczonym przez ..... *(nazwa podmiotu)* inspektorem ochrony danych:

a) mailowo: .....

b) korespondencyjnie: .....

III. Cel i podstawy przetwarzania danych osobowych

Państwa dane osobowe są przetwarzane przez ..... *(nazwa podmiotu)* w celu weryfikacji możliwości prawidłowego i bezpiecznego uczestnictwa dziecka w procesie szkolenia (podstawę prawną przetwarzania stanowi art. 6 ust. 1 lit. a RODO oraz art. 9 ust. 2 lit. a RODO – udzielona przez Państwa zgoda).

IV. Źródło pochodzenia oraz kategorie danych osobowych

Dane osobowe przekazane do ..... *(nazwa podmiotu)* przez lekarza w związku z przeprowadzonymi badaniami i sprawowaną opieką medyczną mogą obejmować dane identyfikujące dziecka, takie jak: imię, nazwisko, PESEL, datę urodzenia, informacje o zdrowiu dziecka oraz dane rodziców/opiekunów prawnych. Dane osobowe przekazane przez drugiego rodzica/opiekuna prawnego w zw. z wyrażeniem niniejszych zgód dotyczące rodzica/opiekuna prawnego, w zakresie: imię, nazwisko, PESEL i nr kontaktowy.

V. Odbiorcy danych osobowych

Odbiorcami Państwa danych osobowych mogą być:

- 1) organy państwowe, podmioty lub osoby uprawnione na podstawie przepisów prawa do przetwarzania danych osobowych;
- 2) podmioty świadczące na rzecz ..... (nazwa podmiotu)
usługi: doradcze, informatyczne, prawne, badawcze;
- 3) podmioty, z którymi ..... (nazwa podmiotu)
zawarł stosowne umowy dotyczące powierzenia przetwarzania danych osobowych.

VI. Przekazywanie danych osobowych do państw trzecich lub organizacji międzynarodowych

Podane przez Państwa dane osobowe nie będą przekazywane do państw trzecich, ani organizacji międzynarodowych.

W przypadku zamiaru przekazania podanych przez Państwa danych osobowych do państwa trzeciego lub organizacji międzynarodowej, ... (nazwa podmiotu) może je przekazać, zapewniając odpowiedni stopień ich ochrony lub odpowiednie zabezpieczenia.

W takiej sytuacji ..... (nazwa podmiotu) umożliwi uzyskanie kopii danych przekazywanych do Państw trzecich.

VII. Czas przechowywania danych osobowych

Państwa dane osobowe będą przetwarzane przez ..... (nazwa podmiotu) do momentu cofnięcia zgody na przetwarzanie danych osobowych lub do momentu wygaśnięcia uregulowanych prawnie obowiązków do ich przetwarzania.

VIII. Uprawnienia w zakresie przetwarzanych danych osobowych

W przypadkach prawem przewidzianych każdej osobie, przysługuje prawo do:

- 1) dostępu do treści danych,
- 2) sprostowania danych,
- 3) usunięcia danych,
- 4) ograniczenia przetwarzania,
- 5) wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania,
- 6) przenoszenia danych.

IX. Przetwarzanie danych na podstawie zgody

Przysługuje Państwu prawo do cofnięcia zgody na przetwarzanie danych osobowych w dowolnym momencie, bez wpływu na zgodność z prawem przetwarzania, którego dokonano na podstawie zgody przed jej cofnięciem.

Zgoda jest dobrowolna, jednakże przetwarzanie danych osobowych przez ..... (nazwa podmiotu) jest niezbędne do udziału dziecka w procesie szkolenia.

X. Skarga do organu nadzorczego

Przysługuje Państwu prawo wniesienia skargi do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, gdy uznają Państwo, że przetwarzanie Państwa danych osobowych narusza przepisy RODO.

XI. Przetwarzanie danych osobowych w sposób zautomatyzowany

Państwa dane osobowe będą przetwarzane w sposób zautomatyzowany, jednakże nie będzie to wywoływać wobec Państwa żadnych skutków prawnych lub w podobny sposób istotnie wpływać na Państwa sytuację. Państwa dane osobowe nie będą przedmiotem profilowania.

ZAŁĄCZNIK NR 5. FORMULARZ SAMOOCENY KANDYDATA DO PRACY Z DZIEĆMI

Udostępnienie formularza samooceny dla osób zgłaszających się do pracy z dziećmi umożliwi pokazanie trenerom, opiekunom lub wolontariuszom, czy posiadają wymagane predyspozycje.

Imię i nazwisko

Stanowisko, na które aplikuje kandydat

Dane kontaktowe, m.in. nr telefonu, adres e-mail

Potwierdzam, że informacje, które podałem w tym formularzu, są prawidłowe i kompletne. Nie znam powodu, dla którego miałbym zostać uznany za nieodpowiedniego kandydata do pracy z dziećmi.

Czy zna Pan/Pani powód, dla którego mógłby/mogłaby Pan/Pani zostać uznany/a za nieodpowiedniego kandydata do pracy z dziećmi? Obejmuje także prowadzone wobec Pana/Pani postępowanie karne lub innego postępowanie sądowe dotyczące bezpieczeństwa dzieci lub postępowanie dyscyplinarne z tego tytułu, skazanie przez sądy, upomnienia lub mandaty wydane przez policję.

- tak
 nie

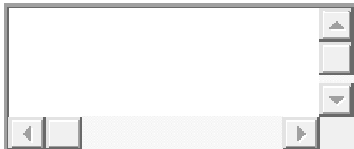
Jeżeli tak, proszę wyjaśnić:

Czy kiedykolwiek został/a Pan/Pani poproszony/a o opuszczenie związku lub klubu sportowego lub rozwiązano z Panem/Panią stosunek pracy z powodu Pana/Pani zachowania lub podejścia do dzieci? Obejmuje to podleganie postępowaniu dyscyplinarnemu i wszelkie inne sankcje.

- tak
- nie

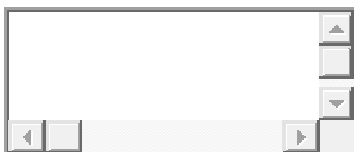
Jeżeli tak, proszę wyjaśnić

Czy wie Pan/Pani o jakichkolwiek powodach, które mogą budzić obawy dotyczące Pana/Pani adekwatności do pracy z dziećmi?

- tak
- nie

Jeżeli tak, proszę wyjaśnić:

Czy kiedykolwiek uczestniczył/a Pan/Pani w szkoleniu w zakresie bezpieczeństwa dzieci, w szczególności dedykowanym osobom pracującym z dziećmi?

- tak
- nie

Jeżeli tak, proszę opisać

An empty rectangular text box with a light gray background and a thin border. It features vertical scrollbars on the right side and horizontal scrollbars on the bottom side, indicating it is a multi-line text input field.

Potwierdzam, że informacje, które podałem w tym formularzu, są prawidłowe i kompletne. Nie znam powodu, dla którego miałbym zostać uznany za nieodpowiedniego kandydata do pracy z dziećmi.

Wyrażam zgodę na weryfikację przedstawionych przeze mnie referencji, które mogą być konieczne dla zapewnienia, że jestem odpowiednim kandydatem na stanowisko, na które aplikuję.

Podpis: _____

Data:

Podczas rozmowy kwalifikacyjnej należy zadać co najmniej jedno pytanie dotyczące ochrony dzieci. Poniższe pytania są przykładowe. Jeśli kandydat nie zna zasad ochrony dzieci, może nie odpowiedzieć na pytanie „poprawnie”. To nie jest najistotniejsze, ponieważ testowane jest podejście kandydata do bezpieczeństwa dzieci, a nie sama wiedza na ten temat.

ZAŁĄCZNIK NR 6. PRZYKŁADOWE PYTANIA NA ROZMOWY KWALIFIKACYJNE

- 1) Czy pracował/a Pan/Pani wcześniej dla klubu lub związku, który posiadał kodeks postępowania – zasady ochrony bezpieczeństwa dzieci? Jeśli tak, jak to wpłynęło na sposób, w jaki postrzegał/a Pan/Pani siebie i swoją pracę oraz pracę zespołu?
- 2) Jakie Pana/Pani zdaniem są zachowania niebezpieczne lub niedopuszczalne podczas zajęć piłkarskich z udziałem dzieci?
- 3) Aplikuje Pan/Pani na stanowisko, w których kontakt z dziećmi jest podstawowym wyznacznikiem dobrej pracy. Czy są grupy wiekowe dzieci, z którymi czuje się Pan/Pani mniej lub bardziej swobodnie? Zadawanie dalszych pytań na temat tego, dlaczego kandydat ma silne preferencje, może pomóc w ustaleniu, czy istnieje powód do niepokoju.
- 4) Czy pracował Pan/Pani jako wolontariusz na podobnym stanowisku? Co stanowiło dla Pana/Pani wyzwanie?
- 5) Gdyby Pan/Pani był/a zaniepokojony/a działaniami lub zachowaniem innej osoby dorosłej wobec dzieci, jakie kroki Pan/Pani by podjął/podjęła?
- 6) Gdyby Pan/Pani widział/a rodzica lub członka kadry trenerskiej krzyczących na dziecko, co by Pan/Pani zrobił/a?
- 7) Co zrobiłby/zrobiłaby Pan/Pani, gdy kolega lub przyjaciel złamał zasadę, nie zastosował się do procedury lub kodeksu postępowania?
- 8) Jakie cechy zauważył/a Pan/Pani u innych, które Pan/Pani doceniał/a, szczególnie w odniesieniu do ich pracy z dziećmi lub opieki nad nimi?
- 9) Proszę wyobrazić sobie, że słyszy Pan/Pani, że grupa dzieci robiła zdjęcia innym dzieciom w szatni podczas przebierania się i chce umieścić je w Internecie. Jak by Pan/Pani zareagował/a? Co by Pan/Pani zrobił/a?

ZAŁĄCZNIK NR 7. OŚWIADCZENIE OSOBY PRACUJĄCEJ Z DZIEĆMI

_____

miejsowość i data

Oświadczam, iż znane mi są przepisy dotyczące bezpieczeństwa dzieci oraz ochrony danych osobowych, w szczególności: Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych osobowych), oraz Ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2018 r., poz. 1000).

Równocześnie w związku z przetwarzaniem danych zgodnie z zakresem powierzanej mi funkcji przez ..... (nazwa podmiotu),

zobowiązuję się do:

- 1) przetwarzania danych osobowych wyłącznie w zakresie i celu przewidzianym w powierzonych przez Administratora zadaniach,
- 2) zachowania w tajemnicy i poufności danych osobowych, do których mam lub będę miał/a dostęp w związku z wykonywaniem zadań powierzonych przez Administratora, w szczególności danych i informacji związanych z dziećmi i ich rodzicami/opiekunami prawnymi,
- 3) niewykorzystywania danych osobowych w celach niezgodnych z zakresem i celem powierzonych zadań przez Administratora,
- 4) zachowania w tajemnicy sposobów zabezpieczenia danych osobowych,
- 5) ochrony danych osobowych przed przypadkowym lub niezgodnym z prawem zniszczeniem, utratą, modyfikacją danych osobowych, nieuprawnionym ujawnieniem danych osobowych, nieuprawnionym dostępem do danych osobowych oraz przetwarzaniem,
- 6) zapoznania się i przestrzegania zasad zawartych w Rekomendacjach PZPN dotyczących Bezpieczeństwa Dzieci,
- 7) zapoznania się i przestrzegania zasad zawartych w:
  - 1) Kodeksie postępowania dla trenerów, opiekunów, wolontariuszy i innych osób pracujących z dziećmi;
  - 2) Kodeksie postępowania dla opiekunów podczas wyjazdów lub obozów piłkarskich;
  - 3) reguł korzystania z szatni i łazienek zapewniających prywatność i bezpieczeństwo;

- 4) zasad związanych z bezpieczeństwem dzieci podczas aktywności sportowych lub obozów piłkarskich, w tym z zapewnieniem noclegu, które stanowią integralną część Rekomendacji PZPN dotyczących Bezpieczeństwa;
- 8) poddania się weryfikacji w Rejestrze Sprawców Przepędzeń na Tle Seksualnym, który został wprowadzony na mocy ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym.

Przyjmuję do wiadomości, iż postępowanie sprzeczne z powyższymi zobowiązaniami może być uznane przez Administratora za naruszenie przepisów obowiązującego prawa, oraz regulacji wewnętrznych.

(podpis osoby oświadczającej)

*-niepotrzebne skreślić

ZAŁĄCZNIK NR 8. KODEKS POSTĘPOWANIA DLA TRENERÓW, OPIEKUNÓW, WOLONTARIUSZY I INNYCH OSÓB PRACUJĄCYCH Z DZIEĆMI

Pracując z dziećmi, trener powinien być dla nich wzorem, na boisku i poza nim zobowiązuje się do:

1. Szanowania godności i wartości wszystkich osób biorących udział w rozgrywkach, bez względu na ich wiek, rasę, kolor skóry, pochodzenie etniczne, płeć, niepełnosprawność, język, religię, poglądy polityczne lub inne, status majątkowy, orientację seksualną, poziom umiejętności.
2. Stosować regułę fair play.
3. Reagować na każde obraźliwe, niewłaściwe, dyskryminacyjne zachowanie lub słowa.
4. Doceniać wysiłek i uczestnictwo zamiast koncentrować się na wydajności i wynikach.
5. Przestrzegać postanowień Rekomendacji PZPN dotyczących Bezpieczeństwa Dzieci i stawiać dobro i bezpieczeństwo dzieci ponad wszystko.
6. Reagować na wszelkie formy zastraszania i nietolerancji wśród dzieci.
7. Nie umniejszać wysiłków dzieci podczas meczów lub treningów i nie obwiniać za przegraną.
8. Nie angażować dzieci do celów osobistych lub finansowych.
9. Nie angażować się w żadne stosunki seksualne z żadną zawodniczką/zawodnikiem, co obejmuje m.in. niestosowanie seksualnie sugestywnych lub dwuznacznych komentarzy i zachowań względem dziecka.
10. Nie prowokować nieodpowiednich kontaktów z dziećmi.
11. Prowadzić zajęcia dostosowane do umiejętności i wieku dzieci;
12. Współpracować z lekarzami, fizjoterapeutami dla dobra każdego zawodnika.
13. Współpracować z innymi trenerami, opiekunami i nauczycielami dla dobra każdego zawodnika.
14. Nie stosować w żadnym wypadku przemocy fizycznej i psychicznej, w tym kar cielesnych.
15. Stale nadzorować dzieci, każdorazowo upewniać się, że warunki rozgrywek i meczów wyjazdowych są bezpieczne, co obejmuje m.in. brak dzielenia pokoju z dziećmi.
16. Szanować prywatność dzieci, np. nie wchodzić pod prysznic i do szatni bez pozwolenia, nie otaczać dzieci osobistą opieką, której dzieci nie potrzebują.
17. Upewnić się, że wszelkie zabiegi fizjoterapeutyczne itd. odbywają się w obecności drugiej osoby dorosłej oraz przy otwartych drzwiach.
18. Przy każdej rozmowie o charakterze indywidualnym, niezależnie od tematu, zapewnić obecność innej osoby dorosłej lub na życzenie dziecka innego dziecka, a rozmowy takie przeprowadzać w otwartych pomieszczeniach.

19. Nie angażować się w niewłaściwe korzystanie z mediów społecznościowych, w tym nie wdawać się w prywatne rozmowy dzieci w mediach społecznościowych i nigdy nie zamieszczać komentarzy ani nie udostępniać zdjęć, które mogłyby zagrozić ich dobru lub wyrządzić im krzywdę.
20. Nie publikować zdjęć ani innych informacji o dzieciach i ich rodzinach w osobistych mediach społecznościowych, np. na Facebooku lub stronach internetowych lub w mediach społecznościowych klubu, związku, bez zgody zainteresowanych dzieci i ich rodziców.
21. Dzielić się swoimi obawami dotyczącymi bezpieczeństwa i dobrego samopoczucia dzieci z punktem kontaktowym zajmującym się ochroną dzieci lub, jeśli nie zostanie wyznaczony, z kierownictwem.
22. Równoważyć potrzebę nadzoru z prawem dzieci do prywatności, np. nie ma konieczności obserwowania dzieci pod prysznicem.
23. Być wyczulonym na wszelkie formy zastraszania lub zagrożenia wynikające z używania telefonów komórkowych przez dzieci do robienia zdjęć. W każdym przypadku zastraszania lub innej formy nadużycia należy porozmawiać z dziećmi, i rozważyć zgłoszenie incydentu do dedykowanych organów.

ZAŁĄCZNIK NR 9. KODEKS POSTĘPOWANIA DLA RODZICÓW/OPIEKUNÓW PRAWNYCH

Rodzic/opiekun prawny zobowiązuje się przyczynić do rozwoju bezpiecznej i przyjemnej atmosfery dla dzieci do gry w piłkę nożną, w szczególności powinien:

1. Szanować godność i wartość wszystkich osób biorących udział w wydarzeniu sportowym, bez względu na ich wiek, rasę, kolor skóry, pochodzenie etniczne, płeć, niepełnosprawność, język, religię, poglądy polityczne lub inne, status majątkowy, orientację seksualną, poziom umiejętności.
2. Stosować regułę fair play i zachęcać innych do ich przestrzegania.
3. Doceniać wysiłek i uczestnictwo zamiast koncentrować się na wydajności i wynikach;
4. Współpracować i okazywać szacunek wszystkim zaangażowanym w grę.
5. Reagować na każde obraźliwe, niewłaściwe, dyskryminacyjne zachowanie lub słowa, a także wszelkie formy zastraszania wśród dzieci.
6. Nie umniejszać wysiłkom dzieci podczas meczu lub treningu i nie obwiniać dzieci za przegraną.
7. Nie stosować w żadnym wypadku przemocy fizycznej i psychicznej, w tym kar cielesnych.
8. Szanować prywatność dzieci, np. nie wchodzić do szatni bez uzgodnienia z trenerem.
9. Szanować trenera i jego autorytet sportowy, pomagać mu i współpracować z nim.
10. Szanować sędziego i jego autorytet i nie komentować jego decyzji.
11. Nie publikować zdjęć ani innych informacji o dzieciach i ich rodzinach w osobistych mediach społecznościowych, np. na Facebooku lub stronach internetowych lub w mediach społecznościowych, bez zgody zainteresowanych dzieci i ich rodziców.
12. Wyrażać swoje obawy dotyczące bezpieczeństwa i dobrego samopoczucia własnego dziecka lub innego dziecka z trenerem, w zakresie ochrony dzieci.
13. Informować trenerów lub opiekunów o dolegliwościach lub chorobach dziecka, w tym o alergiach pokarmowych, przyjmowanych lekach, czynnikach wpływających na stan zdrowia, które mogą mieć konsekwencje w funkcjonowaniu dziecka podczas treningu lub wyjazdu piłkarskiego.
14. Równoważyć potrzebę nadzoru z prawem dzieci do prywatności;
15. Być wyczulonym na wszelkie formy zastraszania lub zagrożenia wynikające z używania telefonów komórkowych przez dzieci do robienia zdjęć. W każdym przypadku zastraszania lub innej formy nadużycia należy zgłosić incydent do trenera.

ZAŁĄCZNIK NR 10. KODEKS POSTĘPOWANIA DLA OPIEKUNÓW PODCZAS WYJAZDÓW LUB OBOZÓW

Opiekun podczas wyjazdu/obozu piłkarskiego powinien:

1. Dbać o bezpieczeństwo i dobre samopoczucie dzieci. Oznacza to konieczność wcześniejszego przeprowadzenia oceny ryzyka, obejmującej transport i zakwaterowanie.
2. Komunikować się z rodzicami przed podróżą i podczas wyjazdu.
3. Uzgodnić lub potwierdzić wszystkie niezbędne informacje, takie jak cel podróży, zakwaterowanie, program, szczegóły meczów i treningów, wyposażenia i sprzętu treningowego oraz transportu, oraz upewnić się, że pojazdy są sprawne i bezpieczne.
4. Sprawdzać, czy wszelkie zgody, formularze medyczne i oświadczenia zostały podpisane przez rodziców i dzieci.
5. Pozyskać informacje co do szczególnych potrzeb dzieci, w tym wymagań medycznych, potrzeb w zakresie dostępu do opieki medycznej lub przyjmowania leków oraz uzyskać numery kontaktowe do rodziców.
6. Pozyskać informacje co do wymogów dietetycznych dzieci, w tym alergii i nietolerancji pokarmowych.
7. Zapewnić obecność lub dostępność kadry medycznej dla uczestników wyjazdu/obozu piłkarskiego.
8. Sprawdzić, czy dzieci mają wszelkie niezbędne dokumenty podróży lub dokumenty tożsamości.
9. Dopilnować, aby wszystkie dzieci miały przy sobie numery alarmowe w trakcie podróży, np. wpisane w telefon komórkowy.
10. Przebywać z dziećmi i być zawsze świadomym ich miejsca pobytu. Dzieci nie mogą pozostawać bez nadzoru, nawet przez krótki czas.
11. Nie doprowadzać do opuszczenia grupy z dorosłymi, w tym członkami rodziny, chyba że zostało to wcześniej uzgodnione, a zgoda udzielona przez rodzica dziecka.
12. Mieć świadomość co do fizycznych i emocjonalnych potrzeb dzieci oraz pomagać w ich zabezpieczeniu.
13. Przechowywać numery kontaktowe rodziców przez cały czas i niezwłocznie informować rodziców o wszelkich problemach.
14. Zgłaszać wszelkie obawy dotyczące bezpieczeństwa i dobrego samopoczucia dzieci do kierownictwa.
15. Nie pozwalać dzieciom pozostać samemu na noc w pokoju osoby dorosłej (z wyjątkiem członków rodziny – za zgodą rodzica).
16. W nagłym przypadku natychmiast kontaktować się z rodzicami dziecka i w razie potrzeby zwrócić się o pomoc medyczną.

ZAŁĄCZNIK NR 11. KODEKS POSTĘPOWANIA DLA DZIECI

Jako członek klubu piłkarskiego/uczestnik treningów piłki nożnej/obozu piłkarskiego:

1. Wiem, że opiekunowie są odpowiedzialni za moje bezpieczeństwo i dobro od czasu, gdy opuszczam opiekę rodziców lub opiekunów prawnych, dopóki nie wrócę do domu.
2. Muszę zawsze postępować zgodnie z instrukcjami i radami opiekunów.
3. Jeśli, z jakiegoś powodu nie chcę podążać za grupą, zapytam opiekuna o pozwolenie i o miejsce, gdzie mogę przebywać. Poinformuję opiekunów, jeżeli jest coś, czego potrzebuję, aby móc wziąć udział w organizowanych zajęciach.
4. Podczas obozów piłkarskich lub wycieczek z noclegiem wiem, że będę dzielić pokój z innymi dziećmi, co wcześniej zostanie uzgodnione. Nie będę spać w żadnym innym pokoju bez pozwolenia.
5. Będę na czas na wszystkie spotkania i zajęcia, nie będę się spóźniać.
6. Będę przestrzegać zasad dotyczących własnego bezpieczeństwa, w tym:
  - 1) nie będę spożywać alkoholu;
  - 2) nie będę zażywać narkotyków lub innych substancji odurzających;
  - 3) nie będę palić.
7. Będę przestrzegać zasad bezpieczeństwa podczas ruchu pieszego.
8. Będę przestrzegać zasad bezpieczeństwa na akwenach wodnych, w terenie górskim oraz w każdym innym miejscu, gdzie należy zachować szczególną ostrożność.
9. Poinformuję opiekunów o jakichkolwiek problemach zdrowotnych, zmartwieniach, niepokoju lub obawach dotyczących bezpieczeństwa mojego lub innego dziecka.
10. Będę szanować i pomagać innym dzieciom w pełni uczestniczyć w zajęciach, będąc wzorem do naśladowania sportowego zachowania. Będę dawać przykład, który obejmuje np. niespożywanie alkoholu, niezażywanie narkotyków i innych używek lub nieużywanie obraźliwego lub innego dyskryminującego języka.
11. Będę szanować prawa, godność i wartość każdego uczestnika oraz innych zaangażowanych osób.
12. Nie będę angażować się w werbalne, fizyczne lub prowokujące seksualnie gesty lub język.
13. Nie będę uderzał ani w żaden inny sposób fizycznie atakował, osób biorących udział w zajęciach lub działał w jakikolwiek sposób, który mógłby zawstydzić, upokorzyć, zastraszyć, umniejszyć lub poniżyć inne dzieci.
14. Wiem, że jeżeli nie będę przestrzegać zasad kodeksu zachowania, moi rodzice zostaną o tym poinformowani i będę musiał pod opieką rodziców/opiekunów prawnych opuścić zajęcia/wycieczkę/wyjazd/obóz przed ich zakończeniem.

ZAŁĄCZNIK NR 12. ZASADY KORZYSTANIA Z SZATNI I ŁAZIENEK: PRYWATNOŚĆ, BEZPIECZEŃSTWO

Ogólne zasady korzystania z szatni i łazienek pozwolą zmniejszyć ryzyko niewłaściwego zachowania lub nadużycia zarówno dla dziecka, jak i dla dorosłych. Dzieci są szczególnie narażone w tych okolicznościach, ponieważ są mniej nadzorowane.

Ogólne zasady korzystania z szatni i łazienek:

1. Należy sprawdzić, jakie są warunki sanitarne, oraz czy łazienki są przeznaczone do wyłącznego użytku dzieci, czy też są udostępniane publicznie.
2. Jeżeli zarówno dorośli jak i dzieci korzystają z pryszniców lub toalet, powinno zapewnić się oddzielny dostęp do tych obiektów.
3. W przypadku zajęć koedukacyjnych muszą być dostępne osobne łazienki i szatnie.
4. Należy zachęcać dziecko do dbania o higienę.
5. Trenerzy lub opiekunowie nie mogą przebrać się, ani brać prysznic w tym samym czasie co dzieci korzystające z tych samych udogodnień, ani pod żadnym pozorem nie powinni przebierać się w obecności dzieci.
6. Korzystanie z telefonów komórkowych lub sprzętu z funkcją nagrywania wideo przez trenerów lub opiekunów nie powinno być dozwolone w szatniach. Dzieci powinny być zniechęcane do korzystania z telefonów, można to także uzgodnić na podstawie klubowych kodeksów postępowania. Jeśli dzieci mogą korzystać z telefonów, powinny otrzymać informacje dotyczące bezpiecznego i akceptowalnego użytkowania.
7. Rodzice powinni być zniechęceni do wchodzenia do przebieralni, chyba że jest to absolutnie konieczne. W takich okolicznościach tylko rodzic tej samej płci co dzieci, może wejść do szatni i powinien wcześniej poinformować o tym zamiarze trenera. Co najmniej jeden członek personelu trenerskiego tej samej płci co dzieci powinien towarzyszyć rodzicowi.
8. Trenerzy lub opiekunowie, zwłaszcza płci przeciwnej, nie powinni znajdować się w szatni, gdy dzieci są rozebrane.
9. W sytuacjach, w których dzieci muszą dzielić łazienki lub szatnię z osobami dorosłymi, ryzyko należy zminimalizować poprzez oddzielnie przestrzeni lub wyznaczenie godzin tylko dla dzieci.
10. Rodzice mogą nadzorować własne dzieci lub za zgodą klubu, inne dzieci. Podczas nadzorowania innych dzieci ważne jest, aby upewnić się, że rodzice zrozumieli kodeks postępowania dla rodziców/opiekunów prawnych oraz innych osób pracujących z dziećmi i zapoznali się z zasadami korzystania z szatni i łazienek.

ZAŁĄCZNIK NR 13. OGÓLNE ZASADY BEZPIECZEŃSTWA ONLINE

1. Należy zdawać sobie sprawę, że w mediach społecznościowych dodanie osoby jako znajomego lub obserwatora skutkuje możliwością zobaczenia wszystkiego, co zostało dotychczas opublikowane, chyba że wprowadzone są ograniczenia prywatności. W Internecie nic nie powinno być publikowane bez zgody osób objętych wpisem/zdjęciem/postem. Przy bezpośrednim komunikowaniu się z dziećmi drogą elektroniczną i publikowaniu komentarzy na portalach społecznościowych należy zwrócić uwagę, czy nie zagrażą dobru dziecka, nie wyrządzą mu krzywdy lub nie naruszą renomy klubu, związku lub innego piłkarskiego.
2. W świecie wirtualnym, trenerzy i wolontariusze, korzystający z osobistych mediów społecznościowych, nie powinni być w kręgu znajomych/obserwatorów z dziećmi. Zaleca się korzystanie z grupowych czatów, wysyłanie zbiorowych maili do rodziców lub za pośrednictwem strony klubu i związku zamiast stron osobistych, takich jak Facebook. Dzięki temu informacje będą bezpieczne i przejrzyste. Każdy może zobaczyć, co jest uzgodnione i zmniejsza się prawdopodobieństwo, że intencje dorosłego zostaną źle zrozumiane.
3. Wiadomości, zdjęcia lub filmy obraźliwe, dyskryminujące lub o charakterze seksualnym nigdy nie powinny być publikowane w Internecie, co może powodować pociągnięcie do odpowiedzialności karnej lub dyscyplinarnej. Wszelka komunikacja powinna odbywać się w miarę możliwości za pośrednictwem rodziców lub opiekunów, chyba że uzgodniono inaczej.
4. W przypadku otrzymania obraźliwych, dyskryminujących lub o charakterze seksualnym wiadomości, należy fakt zgłosić w centralnym punkcie kontaktowym w zakresie ochrony dzieci. Każdy, kto zachowuje się w sposób, który mógłby zostać uznany za nieodpowiedni, w związku z filmowaniem lub fotografowaniem dzieci lub korzystaniem z mediów społecznościowych, powinien zostać zgłoszony. Otrzymane materiały nie powinny być wysyłane do punktu centralnego, ponieważ takie działanie prowadzi do rozpowszechniania nieestosownych treści, co może zostać uznane za przestępstwo. Zamiast tego, należy ostrzec osoby pełniące funkcję w punkcie kontaktowym, że takie materiały zostały otrzymane. W wielu przypadkach najlepszą odpowiedzią jest brak odpowiedzi, ponieważ takie działanie może tylko eskalować sytuację. Nie należy usuwać wiadomości ani innych materiałów, dopóki punkt centralny nie zostanie poinformowany, ponieważ mogą być wykorzystane jako dowody w sprawie.

ZAŁĄCZNIK NR 14. ZASADY WSPÓŁPRACY Z MEDIAMI

W przypadku utrwalania w formie zdjęć lub nagrań treningów, meczów lub obozów piłkarskich, istotne jest przestrzeganie poniższych reguł i wskazówek, które mogą pomóc w ochronie dzieci i zapewnić im prywatność oraz bezpieczeństwo. Należy:

1. Upewnić się, że rodzice i dzieci wyrażają zgodę na utrwalenie ich wizerunku w postaci zdjęć oraz filmów i jego wykorzystanie oraz zidentyfikować dzieci, wobec których wcześniej zgody nie uzyskano.
2. Informować media, że klub, związek lub inny podmiot piłkarski ma na celu stworzenie bezpiecznego i przyjemnego środowiska dla wszystkich dzieci oraz wyjaśnić zobowiązanie do ochrony i stosowania Rekomendacji PZPN dotyczących Bezpieczeństwa Dzieci.
3. Wskazać, że nie należy fotografować dzieci w sytuacjach, które mogą być postrzegane jako służące wykorzystaniu lub wyrządzeniu im krzywdy, np. dzieci przebierające się w szatniach.
4. Wskazać miejsca o ograniczonym dostępie i zobowiązać media do przestrzegania zasad prywatności.
5. Poinstruować media, żeby w żadnym wypadku nie wchodziły do szatni lub do łazienek, gdy korzystają z nich dzieci.
6. Podkreślić zakaz udostępniania informacji zawierających dane osobowe dzieci bez uzyskania stosownych zgód.

ZAŁĄCZNIK NR 15. FORMULARZ ZGŁOSZENIA INCYDENTU W ZWIĄZKU Z BEZPIECZEŃSTWEM DZIECI (NADUŻYCIE WOBEC DZIECKA)

Dane osoby¹¹ zgłaszającej incydent

Imię i nazwisko

Dane kontaktowe, tj. nr telefonu, adres e-mail

Związek osoby zgłaszającej z klubem, związkiem lub innym podmiotem piłkarskim
np. rodzic dziecka będącego członkiem klubu piłkarskiego

Opis incydentu

Data i miejsce wystąpienia

Czas trwania

Data, miejsce i okoliczności wykrycia

---

¹¹ Może pozostać anonimowa

Rodzaj zgłaszanego nadużycia

- przemoc fizyczna
- wykorzystywanie seksualne
- przemoc emocjonalna, psychiczna lub werbalna
- zaniedbanie
- prześladowanie
- inne

Forma zgłaszanego nadużycia

- kontuzje
- nacisk na wygraną
- kontakty fizyczne
- bliskie relacje z osobami dorosłymi
- dyskryminacja
- treści obraźliwe
- kradzież mienia
- cyberprzemoc
- inna

Osoby uczestniczące w incydencie, tj. osoby dokonujące nadużycia i wobec których nadużycie zostało dokonane

Przebieg incydentu

Dodatkowe informacje

ZAŁĄCZNIK NR 16. FORMULARZ PRZYJĘCIA ZGŁOSZENIA I PLAN DZIAŁAŃ NASTĘPCZYCH

Dane osoby przyjmującej zgłoszenie incydentu

Imię i nazwisko

Dane kontaktowe, tj. nr telefonu, adres e-mail

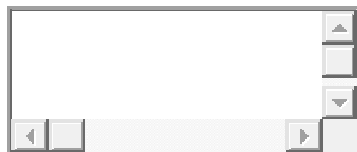
Stanowisko

Rodzaj i forma nadużycia

Dodatkowe istotne informacje, np. okoliczności zgłoszenia incydentu

Powzięte działania zapobiegawcze

Planowane działania następcze, tj. działania na rzecz włączenia dodatkowych środków ochrony dzieci w klubie, związku lub innym podmiocie piłkarskim oraz zmiany w procedurach

ZAŁĄCZNIK NR 17. FORMULARZ POSTĘPÓW W OCHRONIE BEZPIECZEŃSTWA DZIECI

Dane osoby odpowiedzialnej w zakresie ochrony dzieci w klubie, związku lub innym podmiocie piłkarskim

Imię i nazwisko

Stanowisko/związek lub klub sportowy

Dane kontaktowe, tj. nr telefonu, adres e-mail

Doświadczenie

Powody wyboru w/w osoby

Wdrożenie własnych rekomendacji dot. bezpieczeństwa dzieci

Zobowiązanie klubu i związku lub innego podmiotu piłkarskiego do ochrony dzieci we wszystkich aspektach pracy z dziećmi

- tak
 częściowo

- nie
- nie dotyczy

Własne rekomendacje dot. bezpieczeństwa dzieci podpisane i zatwierdzone przez najwyższe władze/kierownictwo klubu i związku lub innego podmiotu piłkarskiego

- tak
- częściowo
- nie
- nie dotyczy

Własne rekomendacje dot. bezpieczeństwa dzieci obejmują odniesienie do zasad, przepisów i wytycznych, które stanowią podstawę RBD PZPN, np. definicje nadużyć

- tak
- częściowo
- nie
- nie dotyczy

Własne rekomendacje dot. bezpieczeństwa dzieci są napisane prostym językiem, łatwe do zrozumienia i opracowane w różnych formatach, np. dla dzieci, rodziców

- tak
- częściowo
- nie
- nie dotyczy

Punkt kontaktowy w zakresie ochrony dzieci

Wyznaczono osobę odpowiedzialną za przejęcie roli punktu kontaktowego w zakresie ochrony dzieci

- tak
- częściowo
- nie
- nie dotyczy

Osoba wyznaczona do punktu ochrony dzieci została przeszkolona

- tak
- częściowo
- nie
- nie dotyczy

Dane kontaktowe osoby wyznaczonej w zakresie ochrony dzieci są dostępne dla dzieci, rodziców i wszystkich innych osób szukających wskazówek, jakie działania podjąć, jeśli istnieją obawy dotyczące bezpieczeństwa lub dobrego samopoczucia dziecka, zarówno w klubie, związku lub innym podmiocie piłkarskim i poza nimi

- tak
- częściowo
- nie
- nie dotyczy

Bezpieczna rekrutacja kadr, szkolenia, zachowanie

Bezpieczniejsza procedura rekrutacji i kontroli zatrudnienia

- tak
- częściowo
- nie
- nie dotyczy

Szkolenie w zakresie bezpieczeństwa dzieci wszystkich pracowników i wolontariuszy oraz innych osób pracujących z dziećmi

- tak
- częściowo
- nie
- nie dotyczy

Regularne szkolenia na temat szczególnych obowiązków w zakresie ochrony dzieci

- tak
- częściowo
- nie
- nie dotyczy

Pisemne wytyczne postępowania (kodeksy postępowania), a także wskazówki i oświadczenia dotyczące oczekiwań dotyczących bezpieczeństwa dzieci podczas aktywności piłkarskich, z którymi wszyscy pracownicy powinni się zapoznać i przestrzegać

- tak
- częściowo
- nie
- nie dotyczy

Zaangażowanie dzieci i rodziców

Warsztaty z zakresu bezpieczeństwa dzieci dedykowane dzieciom

- tak
- częściowo
- nie
- nie dotyczy

Warsztaty z zakresu bezpieczeństwa dzieci dedykowane rodzicom

- tak
- częściowo
- nie
- nie dotyczy

Materiały podnoszące świadomość na temat bezpieczeństwa dzieci w formach przystępnych i przyjaznych dzieciom

- tak
- częściowo
- nie
- nie dotyczy

Zapoznanie rodziców z kodeksem postępowania dla rodziców/opiekunów prawnych

- tak
- częściowo
- nie
- nie dotyczy

Zapoznanie dzieci z kodeksem postępowania dla dzieci

- tak
- częściowo
- nie
- nie dotyczy

Współpraca z partnerami i sponsorami

Rekomendacje PZPN dotyczące Bezpieczeństwa Dzieci są integralną częścią umów o współpracę, obowiązują przy udzielaniu patronatu i w podobnych sytuacjach

- tak
- częściowo
- nie

nie dotyczy

Podnoszenie świadomości/przesyłanie materiałów partnerom i sponsorom

- tak
- częściowo
- nie
- nie dotyczy

Bezpieczne aktywności z udziałem dzieci

Przeprowadzona ocena ryzyka przed podjęciem działań

- tak
- częściowo
- nie
- nie dotyczy

Przejrzysty proces rezygnowania z działań, które nie są bezpieczne, np. kiedy należy to zrobić

- tak
- częściowo
- nie
- nie dotyczy

Formularze zgody podpisane przez rodziców

- tak
- częściowo
- nie
- nie dotyczy

Zasady dotyczące nadzoru i wycieczek z zapewnieniem noclegu

- tak
- częściowo
- nie
- nie dotyczy

Zasady dotyczące korzystania z mediów społecznościowych

- tak
- częściowo
- nie
- nie dotyczy

Zasady dotyczące korzystania z szatni/lazienek

- tak
- częściowo
- nie
- nie dotyczy

Współpraca z innymi i zgłaszanie problemów

Jasne procedury, które dostarczają wskazówek, jakie działania podjąć, jeśli istnieją obawy dotyczące bezpieczeństwa lub dobrego samopoczucia dziecka, zarówno w klubie/związku, jak i poza nimi, np. schemat raportowania

- tak
- częściowo
- nie
- nie dotyczy

Nawiązane są kontakty na szczeblu krajowym i lokalnym z odpowiednimi organizacjami zajmującymi się ochroną dzieci i organizacjami pozarządowymi, zapewniającymi wsparcie i doradztwo w razie potrzeby

- tak
- częściowo
- nie
- nie dotyczy

Nazwiska i dane kontaktowe organizacji zajmującymi się ochroną dzieci, Policji są dostępne do zgłaszania przypadków

- tak
- częściowo
- nie
- nie dotyczy

Współpraca z organizacjami zajmującymi się ochroną dzieci obejmująca procedury sprawozdawcze

- tak
- częściowo
- nie
- nie dotyczy

Wszelkie zgłoszenia są rejestrowane, a rejestry bezpiecznie przechowywane

- tak
- częściowo
- nie
- nie dotyczy

Podjęmowane działania następcze

- tak
- częściowo
- nie
- nie dotyczy

Mierzenie sukcesu w ochronie

Opracowano i uzgodniono plan działania na rzecz włączenia dodatkowych środków ochrony dzieci w klubie i związku lub innym podmiocie piłkarskim

- tak
- częściowo
- nie
- nie dotyczy

Plan działania na rzecz poprawy ochrony dzieci w klubie i związku lub innym podmiocie piłkarskim jest regularnie sprawdzany i aktualizowany

- tak
- częściowo
- nie
- nie dotyczy

Działania w zakresie bezpieczeństwa dzieci są regularnie sprawdzane (formularze samooceny)

- tak
- częściowo
- nie
- nie dotyczy

Wyciąganie wniosków na podstawie incydentów w zakresie bezpieczeństwa dzieci, wprowadzanie zmian w procedurach

- tak
- częściowo

- nie
- nie dotyczy

Zewnętrzna lub niezależna ocena procedur w zakresie bezpieczeństwa dzieci

- tak
- częściowo
- nie
- nie dotyczy